

НАША ДОРОГА

NASHA DOROGA

осінь/fall 3(26)/2007

XXII Крайовий
Конгрес ЛУКЖК

Віра
В
ДІІ

XXII National
UCWLC Congress

Faith
IN
ACTION

Маммограф

**Подарунок українським посестрам
від ЛУКЖК**

**Blessed Vasyl
Velychkovsky**
Bishop and Martyr

АКЦІЯ ВІСЛА

**International
Council of Women
Triennium
Conference in Kyiv**

Крайова Управа ЛУКЖК 2007-2009 UCWLC National Executive

President	Luba Kowalchuk
Vice-President	Virginia Sharek
Recording / English Corresponding Secretary	Helen Sirman
Ukrainian Corresponding Secretary	Lydia Nykyforuk
Treasurer	Steffie Chmilar
Constitution Chair	Maria Pastuszenko
Cultural / Educational	Elsie Kawulich, Lesia Maksymiw
Organizational	Natalka Yanitski, Olga Hlus
Spiritual	Andrea Sagansky
Telephone	Barb Olynyk, Roseann Kobylko
Inventory	Sophie Manulak Archeparchy of Winnipeg
Archives	Stephanie Bilyj (Chair), Jean Sherman Archeparchy of Winnipeg
Auditors	Mary Porenychuk, Shirley Rudnitski, Roma Stefaniuk
Scholarship Committee Chair	Barbara Olynyk
Representative to UCC National	Shirley Lisowski Archeparchy of Winnipeg

NASHA DOROHA Advisory Board	Luba Kowalchuk, Rosemarie Nahnybida, Patrice Detz
Editor	Oksana Bashuk Hepburn
Coordinator / Marketing	Rosemarie Nahnybida
Financial Administrator	Patrice Detz Eparchy of Saskatoon

XXII Крайовий Конгрес Ліги Українських Католицьких Жінок Канади

The XXII National Congress of the Ukrainian Catholic Women's League of Canada was held in Toronto from June 28 to July 1, 2007. Nearly 150 delegates and guests attended. The Congress proceedings were published in the last issue of ND. In this issue we offer members and readers the substance and flavour of the Congress.

Overview of the XXII UCWLC Congress

One hundred thirty-two delegates and ten guests gathered at the Holiday Inn Select in Toronto from June 28 to July 1 to take part in the XXII Congress of the Ukrainian Catholic Women's of League with the theme "Faith in Action."

The official Congress opening included Moleben, celebrated by His Grace Metropolitan Lawrence Huculak, OSBM, was assisted by Bishop-elect, Fr. Ken Nowakowski and assisted by Spiritual Advisors, Fr. John Barszczyk (National), Fr. M. Kowalchuk (Edmonton) and Fr. P. Dvirmik (Toronto). Greetings included Yaroslav Sokolyk on behalf of the National UCBC, Marika Szkambara from the World Federation of Ukrainian

Women's Organizations, Sister Junia Kunanec, SSMI and Sister Theodosia, Sisters of St. Joseph.

Shirley Lisowski, MC, then introduced the guest speaker, Irena Galadza who spoke on the theme "Faith in Action": our faith should not be something we don on Sundays or at UCWLC meetings; it needs to be displayed every day through involvement in issues that affect or are affected by our faith such as abortion, euthanasia, etc.

The next day began with a Divine Liturgy celebrated by His Grace and attending Bishops and Spiritual Advisors, followed by the ceremonial procession of UCWLC flags, remembrance of deceased members, calling and in-

XXII Конгрес Ліги Українських Католицьких Жінок Канади відбувся в Торонто з 28 червня по 1 липня 2007 р. за участю близько 150 делегатів та гостей. В літньому числі НД подано перебіг Конгресу. Тепер подаємо важливі змістові теми і погляди учасників.

Перегляд XXII Конгресу ЛУКЖК

troduction of the Presidium, greetings from Metropolitan Lawrence, Bishop Stephen Chmilar and Fr. Ivan Barszczyk. This was followed by the usual adoption of Rules of Order, reports of various Congress Committees, the Minutes of the XXI Congress, the report of the outgoing National President and questions and discussion on the reports. Olia Karaim, Toronto Eparchial President, presented the Membership Growth Trophy to the Eparchy of Saskatoon.

The Congress theme was explored by Fr. Taras Dusanowskyj as a preface to the roundtables; the overview of the Good Deed Project

continued on page 5

Наша Дорога

XXXVII – 3(26)/2007

Nasha Doroha

Квартальний журнал Ліги Українських
Католицьких Жінок Канади

Quarterly publication of the Ukrainian Catholic
Women's League of Canada

La Journal de la Ligue des Femmes
Catholiques Ukrainiennes du Canada

National Executive mailing address:

Luba Kowalchuk, President
15317 131 St NW, Edmonton, AB T6V 1B5
Phone: 780-478-7683
lemberg@shaw.ca

We welcome letters and contributions. Вітаємо
співучасть. Просимо пересилати листи, листи
до редакції. Please send to:

РЕДАКТОР/EDITOR

ОКСАНА БАШУК ГЕПБУРН
OKSANA BASHUK HEPBURN

1360 Ch. D'Aylmer Rd., Gatineau, QC J9H 7L3
Phone: 819-771-0723
oksanabh@sympatico.ca

ТЕХНІЧНА ОБРОБКА/TECHNICAL PRODUCTION

Igor Kodak • Ihor Kodak

234 Cochon Crescent, Saskatoon, SK S7K 4T2
Phone: 306-934-7125 Fax: 306-242-5123
ikodak@sasktel.net

УКРАЇНОМОВНИЙ КОРЕКТОР/ UKRAINIAN LANGUAGE PROOFREADER

Люба Андріїва • Luba Andriyiv

МАРКЕТИНГ ТА АДМІНІСТРАЦІЯ/ MARKETING & ADMINISTRATION

Р. Нагнибіда • Rosemarie Nahnybida
20 Greystone Cres, Sherwood Park, AB T8A 3E4
Phone: 780-467-4710
uscjulian@telus.net

Петруся Дець • Patrice Detz

110 Toronto Street, Regina, SK S4R 1L7
Phone: 306-543-1740 Fax: 306-924-5961
pndetz@sasktel.net

Висловлені погляди не necessarily відповідають
Редакції. Матеріали не повертаються. Opinions of
authors are not necessarily those of the Editorial
Board. Material will not be returned.

People in photographs are identified left to right.

Copyright © UCWLC. All rights reserved.

PUBLICATIONS MAIL

AGREEMENT NO. 40007760

RETURN UNDELIVERABLE CANADIAN
ADDRESSES TO NASHA DOROHA
110 TORONTO ST REGINA SK S4R 1L7

ISBN 1-894022-75-0

PRINTWEST

Printed by PrintWest Communications
1150 8th Avenue, Regina, SK S4R 1C9
Phone: 306-525-2304 Fax: 306-757-2439

Верхня обкладинка/Front cover

Борис Михайлов Християнський вісник, 1997,
А-Хаус, Київ, Україна

www.ucwlc.ca

Зміст ✧ Contents

14 Листи ✧ Letters

15 Briefly ✧ Коротко

Спеціальні статті ✧ Special Features

13 Маммограф: Подарунок українським
посестрам від ЛУКЖК *Христина Татарська*

16 Spirituality ✧ Наша духовність
A Week in the Life of the Making of a Saint
Fr. John Sianchuk, C.Ss.R. ✧ Blessed Vasyl Velychkovsky, C.Ss.R.
Bishop and Martyr ✧ Templeton Prize for Progress Toward
Research or Discoveries about Spiritual Realities
✧ The Beatitudes *Tim Rash*

Організаційні справи ✧ Organizational Items

3 XXII Крайовий Конгрес ЛУКЖК: ВІРА В ДІЇ
✧ XXII UCWLC National Congress: FAITH IN ACTION

9 Life Membership Award Winners 2007

11 XXII Конгрес ЛУКЖК Привіти, Признання й Подяки,
Резолюції
✧ XXII UCWLC Congress Greetings, Acknowledgements
and Thanks, Resolutions

22 From the National President
✧ Від Крайової Голови

23 Від моря до моря ✧ From sea to sea

24 Celebrated!

25 Вічна пам'ять ✧ Eternal Peace

На кінець ✧ Closing Features

26 ICW Triennium Conference in Kyiv *Dr. Mary Pankiw*

28 Errors of Omission *Dr. William Zuzak*

27 Культура і розвага ✧ Arts and Entertainment

31 Пласт: Організація української молоді в Канаді

34 From Ukraine's History ✧ 3 української історії
Акція Wisla Акція Вісла ✧ Holodomor Голодомор
✧ The Great Terror of 1937-38 Великий терор 1937-38 pp.

37 3 України ✧ From Ukraine

38 Last word ✧ Останнє слово

Bidenerativ From the delegates

I was filled with excitement and enthusiasm after a very uplifting talk by Nadia Galadza, which got me ready to put my "Faith into Action." I loved the roundtable discussions which helped us gather ideas for action projects in our branches. It was really nice to meet women from all over Canada who share common goals. Congratulations to the National Executive of Toronto for a job well done!

Barb Olynyk,
Edmonton

Кілька по-конгресових думок:

Радію, що була на цьому Конгресі. Дякую за почесне членство. Багато інших заслужили на нього, то ж ділюся з ними. Перш за все була подана програма Конгресу у „НАШІЙ ДОРОЗІ”, де надрукували інформацію про нього і включили всіх членів ЛУКЖК.

Гасло 'Віра в дії', дискусійні столи, добра доповідь добр. Ірени Галадзи, участь і присутність Преосв. Митрополита Лаврентія і три його звернення до нас були дуже змістовними. Бракувало на Конгресі тільки БУКК і УКЮ.

Прийняття поданих резолюцій показало вищість Конгресу понад усе. Гімнові "О Канадо" дорівнює тільки гімн "Ще не вмерла Україна" (якого не відспівано. — Ред.)

До трьох точок Преосв. Кир Лаврентія (приєднання до ЛУКЖК молодих членок, зміцнення співпраці із БУКК та УКЮ і життя згідно заповітів Христа) варто додати четверту точку: збереження української релігійної і національної спадщини.

Оля Саварин,
Едмонтон

Overview of the XXII UCWLC Congress (continued from page 3)

Bishop Stephan Chmilar, new President elect Dobrodika Luba Kowalchuk, Metropolitan Lawrence Huculak and outgoing President Olena Gedz.

given by Shirley Lisowski, HLM, Olena Gedz, and the then Father Ken Nowakowski, now Eparch of New Westminster.

The Congress passed several resolutions are listed on pages 11 and 12; the slate of officers for the 2007-2010 is on the inside front cover. The National Executive was accepted with applause and the singing of *Mnohaya Lita*. Shirley Lisowski presented outgoing National President Olena Gedz with the Past President Icon and pin. The newly elected National President Luba Kowalchuk gave her acceptance speech.

The XXII Congress closed with the singing of our Hymn, *O Spoma-*

hay Nas Divo Mariye.

Irena Patten emceed the Congress Banquet; entertainment was by Trio Lesia Pasko, Roma Nabereznyj, and Ivanka Wlock. His Grace, Metropolitan Lawrence was the keynote speaker on the Congress theme, "Faith in Action." On Sunday buses transported delegates to the Pontifical Divine Liturgy at the Dormition of the Mother of God Ukrainian Catholic Church, St. Mary's Mississauga. The swearing-in of the new executive and a delicious and hearty farewell brunch prepared by the parish UCWLC ended the memorable Congress.

Shirley Lisowski HLM, Winnipeg Archeparchy

Edmonton Eparchy (top) and Winnipeg Archeparchy (above) delegates

Від делегатів From the delegates

I was particularly impressed with Fr. Ken Nowakowski's excellent, informative and entertaining presentation on his involvement with Caritas and his help with the purchase and installation of the mammogram machine in Lviv Polytechnic Clinic №. 4, for the National Executive. How heartwarming to know we are making a difference for our "sisters" in Ukraine.

*Sylvia Maslyk, UCWLC President,
St. Vladimir's Branch, Edmonton,*

As the first time attendee, I found it very informative and spiritual. Each speaker had messages for us. The one that really remained with me was given by His Grace Metropolitan Lawrence. He challenged the UCWLC to overcome inner disagreements and disputes among members and referred to the hymn "You know we are Christians by our love." This song has remained with me today and I feel that if we love each other as Jesus has, then we as UCWLC members should be able to carry out the good deeds that wait to be done.

*Rose Olynyk,
St. Basil's Branch, Winnipeg*

Language is a concern. I must make it clear that it is not our desire to have Ukrainian removed from the proceedings. We understand and respect the need to preserve the language and to record important documents in both languages. In his opening Congress remarks, Metropolitan Lawrence Huculak called on us to conduct the Congress in a spirit of Christian charity. When entire presentations, speeches and Master of Ceremony functions are conducted with no English, it does not feel like Christian charity.

*Geraldine Koban, UCWLC Eparchial
President, Eparchy of Saskatoon*

Ключові Темі Конгресу

Круглі столи — джерело нового думання

Конгрес дав нагоду зупинитися, оглянутися, застановитися та задуматися над майбутнім. Одним із засобів були робочі круглі столи. Отець Тарас Дусановський розглянув ідею гасла Конгресу "Віра в дії".

Дискусійна праця круглих сто-

підсумки дискусії. Здавалося нам, що вони дарують присутнім могутні крила для діяльності — це є велич релігійно-національного духу.

Отож, нашу діяльність будемо не на піску, а на твердому ґрунті. Будьмо прикладом у своїй діяльності для нашої мирянської спільноти. Приклад є найкращим учителем і дарує довір'я, любов, добро-сердечність і так внесе Христову

UCWLC XXII National Congress July 1, 2007: Pontifical Divine Liturgy at Dormition of the Mother of God Ukrainian Catholic Church, St. Mary's, Mississauga, ON

лів принесла успішні результати. Вона показала, що в нас є проблеми сьогодення — особисті, родинні і суспільні — і що це проблеми духовної кризи. Ми відчули, що наше гасло є потребою сьогодення. Ми усвідомили наші завдання — вміння знайти правильну розв'язку для планів праці нашої організації, які вимагають зусиль та енергії, щоб здійснити їх у правильному напрямку.

Ми не падаємо духом, тому що Бог Вселенний сказав нам: "Будьте відважні. Дарую Вам силу, любов і здоровий розум".

У вирішенні життєвих проблем ми повинні керуватися християнською мораллю та етикою, тоді не будемо блукати в темряві.

Звітодавцями дискусійних столів були молодші членкині — професіоналістки, які змістовно і якісно передали спостереження і

науку у суспільне життя.

Отець Тарас Дусановський закінчив працю дискусійних столів цікавими підсумками. Він сказав, що постійна праця, обов'язок, послідовність будуть протиставлятися байдужості, а цінності християнської віри житимуть у нашій спільноті.

Дискусії круглих столів дали змогу кожному збагнути глибинну вартість Божих заповідей у нашому житті. Присутні щиро подякували отцеві за участь в програмі Конгресу.

Рівнож під час полуденку Ірена Солтис, провідна активістка "Коаліції проти торгівлі людьми", представила працю гуманітарного проекту "Приятелі дітей" — "Нове покоління" при Чорнобильському товаристві та висвітлила тему торгівлі людьми. Добровольці Канади працюють над засобами стриман-

Від делегатів From the delegates

Дуже приємною, потрібною, повчальною і надихаючою до праці була сама присутність Митрополита Кир Лаврентія Гуцуляка на Конгресі. Делегати були щиро вражені і вдячні йому за таку турботу, а також — усім священослужителям, які складали свої щирі молитви до Бога на Конгресі.

Марія Можилівська, Едмонтон

Here are my most memorable quotes from the Congress, both from Fr. Taras Dusanowskyj:

“We cannot say we believe and not be people of action.”

“We cannot put our faith into a compartment; our faith has to be a way of life.”

Frances Bodnar, Blessed Virgin Mary Branch, Winnipeg

My favourite quote from his presentation: “Don’t let the negativity of the world get you down. Focus on the positive.”

Janice Frykas, Holy Eucharist Branch, Winnipeg

I am thankful that most of the meetings were conducted in English. It was very disappointing that the guest speaker, Irena Soltys (Trafficking of women), spoke only in Ukrainian. We might have learned more of what is happening in Ukraine, the situation there and how to help to alleviate the problem. I really enjoyed the workshop; we should have more time for discussion.

Olga Kiryluk, Regina

(ND will feature Irena Soltys in later issues. — Ed)

I found the Congress enlightening about what the National Executive does and what red tape it must go through to achieve their goals.

Jean Kitsch, Yorkton

ня світової дії торгівлі людьми.

У своєму виступі вона підкреслила, що основною клітиною людської спільноти є жінка, матір і дитина. В нас на Україні докорінно розхитана доля жінки, матері і дитини, що набрало загрозливих форм. Наплив різноманітної інформації закликає християнську світову спільноту не закривати очі на зло. Часто люди нехтують почуттям законності і забувають, що

права людини мають за собою авторитет Бога, і цим ніхто не може маніпулювати.

Прелегентка також підкреслила, що свою гуманітарну працю вони проводять трьома засобами, стараючись, щоб їх праця була змістовна.

Присутні щиро дякували за таку важливу інформацію.

*Ірина Вжесневська ПДЧ,
Торонтонська Епархія*

Tribute to the outgoing President, Olenka Gedz

Shirley Lisowski, HLM, presented the Past-President pin and Icon to Olena Gedz as well as a bouquet of roses. She was also given an honorary life membership. Fr. John Barszczyk, the past Spiritual Advisor for the National Executive commented on her Christian character, organizational talents for leadership, ability to work with others towards consensus and firm loyalty in her faith, family, her people and organization. She acknowledged this honour by heartfelt thanks for the opportunity to serve. She also cited her particular satisfaction in the opportunity to bring the ‘Good Deed Project’ to completion with the blessing of the mammography machine in Lviv, Ukraine for access to women in need, free of charge. She received a very warm round of applause for her leadership of the UCWLC 2005-2007.

Irena Wrzesnewskyj

www.ucwlc.ca

Подяка від членства ЛУКЖК передана уступаючій голові Олені Гедз

Щиросердечну подяку від членства ЛУКЖК передала уступаючій голові Олені Гедз Ширлі Лісовська, вручила ікону Почаївської Богоматері, організаційну відзнаку, китицю троянд та довідче почесне членство. Колишній духовний радник крайової управи о. Іван Барщик поєднав талант пані Олени Гедз з її організаційною здібністю, вмінням співпрацювати з людьми та скріплювати організаційне співжиття, будуючи силу єдності та злагоди. Олена Гедз має незламну віру в діяльність ЛУКЖК, вона з великим почуттям відповідальності за совісне виконання організаційних обов’язків світила яким прикладом примірної провідниці, практикуючої християнки, яка на перше місце ставить любов до Бога, ближнього та свого народу. Доказом цього є її невтомний вклад праці у здійсненні “Проекту доброго діла” та особиста участь в офіційному відкритті та посвяченні маммографічної машини у Львові.

Ірина Вжесневська

ДЕЛЕГАТАМ ПРИСВЯЧУЮ

Ми не задля слави, лаврів, п'єдесталу,
Мов птахи злетілись, змахнувши крильми.
А щоб доказати — в світі нас немало!
Звемось, Україно, твоїми дітьми.

Не морозом лютим і не суховієм,
Ані голокостом не здолати нас!
Зійде сонце Правди — темряву розвіє,
Полум'ям багряним запалає враз.

У наших серцях поєднались в єдино,
У мирі і злагоді дружно цвітуть —
Це листя кленове і грона калини
Під небом єдиним у мирі живуть.

Прекрасна Канада! Твій простір єдиний!
І линуть до Тебе народи усі!
І мила моя, Ти свята Україні!
У серці цвістимеш у повній красі!

Сплелися дороги, як руки дитячі!
Як сонце і вітер, як тиша й гроза.
У кожному серці молитви гарячі —
В них Віра, Надія, Любов воскресла!

Україночки милі! Подяка Вам нині
Від Бога й народу за Ваші діла!
За відданість, вірність святій Україні,
Що «Наша дорога» усіх повела!

Марія Можилівська
Едмонтон 2007

Коротка повчальна історія.

Розповідь про чотири особи, які
називалися: Усі, Хтось, Кожний, Ніхто

Треба було виконати дуже важливе
завдання, і **Усі** були певні, що **Хтось**
це зробить. **Кожний** міг це зробити,
але **Ніхто** не зробив. **Хтось** розгні-
вався, бо це було завдання **Кожного**.
Усі вважали, що **Кожний** міг це ви-
конати, та **Ніхто** не зрозумів, що **Усі**
цього не зроблять, бо дивилися на
Кожного. Закінчилося тим, що **Усі**
обвинувачували **Кожного**, коли
Ніхто не виконав того, що **Кожний**
міг зробити сам!!!

A Short Instructive Story About Four Persons Named "All, Someone, Everyone, No One"

A very important task had to be carried
out. **All** were certain that someone could
do it. **Everyone** could have done it, but
No One did. **Someone** got angry, be-
cause this was **Everyone's** duty. **All**
thought that **Everyone** could have done
this, but **No One** understood that **All**
would not do this, because they were
looking at **Everyone**. In the end, **All**
accused **Everyone** when **No One** did
that which **Everyone** could have done.

Congress Roundtables stimulate debate

The Roundtable session opened with
a reading from the Gospel of St. James
“... *What will it profit, my brethren, if
a man says he has faith, but does not
have works?*” ... “*For just as the
body without the spirit is dead, so
faith also without works is dead.*”
Rev. Taras Dusanowskyj, in his open-
ing comments stressed that faith has
to be a way of life, a part of our eve-
ryday lives and not only something
that we practice on Sundays or feast
days but ignore for the rest of the week.

Our faith must have concrete ac-
tions. If we believe in creation then—
take stewardship of God's creations;
if we believe in God's love then—
love one another as God loves each
and every one of us; if we believe in
a merciful God then—forgive one
another as God forgives us ... then
our faith becomes a “Faith in Action.”

Fr. Taras presented three ques-
tions to be addressed and discussed
during the workshops that followed:

- 1 Name five of the most pressing
problems or challenges facing our
world today. These can be personal,
family or community — related,
national or global in scope.
- 2 What concrete actions can UCWLC
members take to affect change
and address these challenges?
- 3 What specific virtues and/or gifts
do UCWLC members need to
foster and develop in order to
work effectively for the good and
witness authentically to the Gos-
pel of Jesus Christ?

A survey of the six groups showed
that the most pressing problems are,
in order of importance and with group
comments are:

The Erosion of the Family Unit:
attacks upon the family unit; decline
of the definition of “family” and
“marriage”; promotion of same-sex
marriage; lowering of age of consent;
proliferation of abortion; arguments
in favour of legalizing prostitution;

Outgoing President Olena Gedz making a
presentation to President Luba Kowalchuk

decline of family values; common-
law relations; co-habitation before
marriage and sexual immorality.

Mass Media and the Internet: pro-
liferation of open access to demean-
ing entertainment; pornography; deg-
radation of women as seen in music
videos and TV programs; programs
portray people of faith in a dual life-
style, i.e. “The Sopranos” are both
religious characters (Catholic) and
are also murderers; negative influ-
ence of media—not conducive to our
beliefs; the media, esp. the internet is
overtaking the raising of our children.

Secularization: the world has be-
come too materialistic; rejection of
God from our homes, schools and
government; Sunday shopping; soccer
and other sporting events held on Sun-
day; the banning of the expressions of
faith in the public domain such as
saying “Merry Christmas.”

Answers to question number two as
to what actions UCWLC members
should take will be presented at a
later time as suggested ways of put-
ting our “Faith in Action.”

As to what virtues and/or gifts do
UCWLC members need to foster and
develop in order to work effectively
for the good and witness authenti-
cally to the Gospel of Jesus Christ as
presented by the delegates are: re-
spect, courage, patience, honesty,
empathy, understanding, trust, good

heartedness, forgiving, hospitality, conviction, diligence, responsibility, compassion and tolerance. One group just said Love. If we have Love, we have all of the above. When asked by the Scribes which was the first commandment of all, Jesus Christ answered: "The first commandment of all is, '...The Lord our God is one God; And thou shalt love the Lord thy God with thy whole heart, and with thy whole soul, and with thy whole mind, and with thy whole strength.' This is the first commandment. And the second is like it, 'Thou shalt love thy neighbour as thyself.' There is no commandment greater than these." Mark 12:29-32.

Nadjia Dusanowsky, Toronto Eparchy

Trafficking of women

Guest lunch speaker, Irena Soltys, Chairperson of the Committee against Human Trafficking, underscored the efforts of Canadian charity, Children of Chornobyl (Help Us Help the Children and Nove Pokolinya), in making potential victims in Ukraine aware of the dangers of 'human trafficking' as well as in raising awareness among donors about the grave international situation. She encouraged Congress participants to understand that the fundamental nurturing roles of woman and mother in Ukraine have been affected drastically by expanding social exploitation and their own victimization due to poor eco-

nomic conditions in Ukraine. In turn, the breakdown in social relationship in Ukraine is leading further to victimization of Ukrainian children and youth. She explained how important it is to encourage an active Christian conscientiousness and not to allow ourselves to avoid recognizing the tragedy in our midst. She acknowledged that the many volunteers who work with her in this area are young professionals who believe that in their personal contribution of time and talent they can make a difference. Congress participants appreciated the efforts of Irena Soltys to advocate about this important issue and were most sympathetic to her presentation.

Irena Wrzesnewskyj, Toronto Eparchy

Trophy for most new members

The trophy for most new members goes to Saskatoon Eparchy. This is the third consecutive year: 2001, 2005 and 2007. Congratulations to all the Branches for being so inviting and enthusiastic about our organization. Our knowledgeable members share their knowledge and experiences with the parishioners. Many women know about our organization and now many want to experience it!

Saskatoon Eparchy President Geraldine Koban (right) receiving Membership Trophy from Toronto Eparchy President Olia Karaim for the most new members

Gloria Leniuk, Eparchy of Saskatoon

Life Membership Award Winners 2007

OLGA KOTELKO, a UCWLC

member for 51 years, was born in 1919 in Saskatchewan and became a wife, mother of two daughters and teacher.

She has held positions while at the New Westminster Cathedral from Branch President, Eparchial Corresponding Secretary, National Vice President and a Past President of the Cultural and Education Committee.

She has also helped out on many eparchial publications, including writing *NASHA DOROHA* articles, and on congresses and conventions.

In 2005, she transferred to St. Mary's, where she serves on the Sunshine and Fundraising Committees.

After she retired from teaching, she took up competitive softball, at age 70, and later track and field, winning almost 500 medals and setting more than 100 records in masters competitions worldwide.

She continues to attend

UCWLC meetings and contributes to Sunday pastry, bakes Easter bread and helps make perogies and cabbage rolls. She works out regularly, makes motivational speeches to seniors on fitness and sings in two choirs.

ОЛЯ (КОБЗАР-ПРИСТАЄЦЬКА)

САВАРИН займала ряд позицій на управах: у Пласту — кошова, голова кадрів виховників, комен-

дантка таборів, ЛУКЖК — епархіяльна голова, голова Катедрального відділу, в “Товаристві збереження української культури” — 15 літ секретарем, в Едмонтонському відділі Конгресу Українців Канади — голова, секретар у Дирекції виборчої округи Голд Бар Прогресивно-консервативній партії Альберти. Понад 30 літ член хору “Дніпро”.

Член “Харитативного товариства ім. Єп. Будки”, “Товариства приятелів українського села”, Едмонтонського “Клубу українських професіоналістів і підприємців” і т.д.

Кол. член “Провінційної дорадчої ради” при Міністерстві культури в справі публікацій.

Через 20 літ що два тижні передавала українську музику, пісні та інтерв'ю, Радіо SKUA.

Одержала Шевченківську медаль, відзнаки “св. Юрія” та “Вічного вогню” в сріблі від Пласту, “Грамоту заслуги” від Альбертського Міністерства культури та радіо SKUA, а як доброволець — відзначення “Гетьмана” від ПРА КУК.

ANGELINE CHRUSCH joined the UCWLC in 1965. A member of St. George Cathedral Parish, Angeline has served on Parish Council and has been

a member of the Cathedral choir since 1984. She has served on the UCWLC Branch, Eparchial and National executives and committees. She was Eparchial president from 1984-87. She has attended 8 Congresses. She was on the publication committee of *Blessed Endeavour*, the Eparchial UCWLC history book. Angeline is a member of the Ukrainian Canadian Women's Committee and St. Joseph's Home Auxiliary. She is on the Board of Directors of Musée Ukraina Museum Inc., and since 1987 has been chair of the fundraising committee. She is recipient of the Ukrainian Cana-

dian Congress — Saskatchewan Provincial Council Nation Builders Award (2001) and the City of Saskatoon “100 People, 100 Reasons” Centennial Award (2006). Angeline and her husband John have been blessed with 3 sons and 4 grandsons.

PAULINE DYRKACZ has contrib-

uted at three executive levels for 31 years as branch president; secretary and cultural/spiritual convenor, national executive; and

a multitude of initiatives at the Archeparchial level. There she conducted a two-day spiritual/cultural seminar; was keynote speaker at the Ukrainian Canadian Women's Council, at the Winnipeg Branch celebration of Ukrainian Heroines; served as representative to the World Federation of Ukrainian Women's Organizations for a five-year term; carried out two Canadian Conference of Catholic Bishops Pre-Synod Studies in conjunction with the Catholic Women's League, National, as mandated by the Canadian Conference of Catholic Lay Association; attended CCCB's Consultation on Issues of Concern to Women, Ottawa; was a Lay delegate at two World Sobors of the Ukrainian Catholic Church held in Lviv, 1996. She was a presenter in 1998.

At the National Level she was a delegate to the World Union of Catholic Women's Organizations Assembly in Guadalajara, Mexico in 1991; prepared four Ukrainian/English study booklets for branches: *Christ is Among Us*; *Listen, God, and Answer Me*; *Vocations* and *Growing Together in Faith*. She authored a skit for the XXI Congress and served on the UCWLC Scholarship Awards Committee (1998-2007). She volunteered at Holy Family Nursing Home Ladies' Auxiliary (1976-1996); was its President and Advisory Board Member (1987-1989); and was influential at the Manitoba School

of Bandura and the Catholic Foundation of Manitoba and Ukrainian Schools Council of Winnipeg.

Awards include: the Holy Family Nursing Home Plaque, 1989; the WFUWO Certificate of Merit, 2002; and the Catholic Foundation of Manitoba “Caritas” Award, 1997.

Evhenia Sherman

YAROSLAVA (STASYNA)

SHEREMETA

was born March 3, 1934 in Toronto. She completed Teachers' College then taught in Toronto, North

York. Presently, she is an occasional teacher in the York Region Catholic Schools. She taught Ukrainian school and teaches catechism at St. Volodymyr Ukrainian Catholic Church, Thornhill.

Her marriage to Wally, 1955, blessed them with 4 sons and 10 grandchildren. Joining the UCWLC in 1954, she has served on local Branch, Eparchial and National Executives as President, 1st and 2nd Vice-president, Auditor, Secretary, Treasurer, Liaison to UCY and Monastic Orders, By-law Committee, Cultural-Educational Committee, and first subscription manager of the journal *NASHA DOROHA* in 1970. She represented UCWLC to the Ukrainian Canadian Congress — Women's Committee, World Federation of Ukrainian Women's Organizations (15 yrs.), World Congress of Free Ukrainians (10 yrs.).

Active in Boy Scouts Parents' Committee, Treasurer for founding committee of the Studite Monastery in Orangeville, Yaro and Wally entered the Associates of Sisters Servants of Mary Immaculate in 2002.

For her work she received recognitions as Honorary Member of WFUWO, Certificate of Merit of the St. Sofia Religious Society of Ukrainian Catholics, Family of the Year by the Knights of Columbus, Sheptytsky Council 5079 in 2001.

Yaro has made many wonderful friends and received many blessings with her involvement in the UCWLC.

Конгрес ЛУКЖК – XXII – UCWLC Congress

Toronto 28.VI – 1.VII 2007

CONGRESS GREETING:

To our Hierarchy:

XXII Congress of the UCWLC extends greetings to His Beatitude Lubomyr Cardinal Husar, head of the Ukrainian Catholic Church, to His Grace, the most reverend Lawrence Huculak OSBM, Archbishop of Winnipeg and Metropolitan for Ukrainian Catholics in Canada, most Reverend Bishops of the four Eparchies, and all Reverend Fathers and Reverend Sisters.

To UCWLC Spiritual Advisors:

the XXII Congress gratefully acknowledges the spiritual guidance of Rev. Fathers and Rev. Sisters who served as Spiritual Advisors, especially Rev. Dean John Barszczyk, Spiritual Advisor of the National Executive in Toronto.

To our Affiliates:

the XXII Congress greets WFUWO and wishes them success at the 9th Congress in Kyiv in August of this year; Ukrainian Canadian Congress with its first woman-president Orysia Sushko, and its triannual Congress in Winnipeg in October, and the Ukrainian Canadian Women's Council, National Executive.

Special Greetings:

the participants of the XXII Congress of UCWLC take particular pleasure in extending greetings to our newly minted Sister organization — the Ukrainian Catholic Women's League of Australia, wish it success and assure our prayers and co-operation. We pray to the Almighty that soon we may be able to extend greetings to Ukrainian Catholic Women's League of Ukraine.

ACKNOWLEDGEMENTS AND THANKS:

XXII Congress of UCWLC conveys recognition and gratitude to each and every UCWLC member who in some measure, no matter how small, contributed to the success of our "Project Good Deed", particularly to the national Executive in Toronto during whose term this project came to a successful completion.

Resolutions adopted by the Congress

07.01 TO PRESERVE WATER RESOURCES: FOREWORD

We believe and profess in the Nicene-Constantinopolitan Creed that Father is the "Creator of heaven and earth and of all things visible and invisible"; the Son "He through whom all things were made", and the Holy Spirit, the "Creator of life"; thus, the three persons created together the world, which is the fruit of the common action of the Holy Trinity issuing out of the one essence;

We were created "in the image and likeness of God" and were given stewardship over all creation;

All creation, including human nature, was affected in the disobedience of Adam and Eve, and restored fully in the incarnation, the life, teaching, suffering, death, descent to Hades, and the resurrection of the Son so that all may be reconciled through Him to the Father;

We, as baptized Christians in the world, are called through the same baptism to participate and to continue in the mission of the Son;

We are thus obligated to protect and conserve the natural of the creation in which we live.

In Light of This and the Following:

WHEREAS Canada contains 20% of all fresh water in the world;

WHEREAS it is a well known fact that we are faced with the fact that our lakes, rivers and streams are becoming polluted by way of poor forestry practices, mining development and the release of industrial waste and municipal sewage;

WHEREAS this pollution is affecting our drinking water, our food supply from rivers, lakes and streams; and our food supply from land;

ПРИВІТИ:

XXII Конгрес ЛУКЖК вітає нашу Ієрархію:

Блаженнішого Любомира Кардинала Гузара, Главу Української Католицької Церкви, Високопреосвященнішого Владику Кир Лаврентія Гуцуляка ЧСВВ, Архієпископа Вінніпегу, Митрополита для Українців-Католиків Канади, Преосвященних Владик чотирьох Епархій та всіх Всечесних Отців та Преподобних Сестер.

Духовних Дорадників ЛУКЖК:

Всечесних Отців та Преподобних Сестер, які подавали нам духовний провід і допомогу, Всечеснішого о. Декана Івана Барщика, Духовного Дорадника Крайової Управи.

Наші громадські надбудови:

СФУЖО, який бажаємо успішно перевести 9-ий Конгрес у Києві в серпні, КУЖ з його першою жінкою-президентом Орисею Сушко, якому рівнож бажаємо успішного Конгресу у жовтні, та Комітетові Українок Канади, Крайовій Управі.

Наших посестер в Австралії:

маємо велику приємність привітати новостворену Лігу Українських Католицьких Жінок Австралії, з якою дуже радо будемо співпрацювати, та молимо Всевишнього дочекатися створення ЛУКЖ України.

ПРИЗНАННЯ І ПОДЯКИ:

XXII Конгрес дає признання і подяку всім членам ЛУКЖК, які в будь-який спосіб причинилися до успіху нашого "Доброго діла", особливо уступаючій Крайовій Управі, під час каденції якої завершено це діло. ЛУКЖК Торонтонської Епархії, яка гостить цей Конгрес, висловлюємо вдячність і подяку.

07.01 ЗБЕРІГАННЯ ЗАСОБІВ ВОДИ: ПЕРЕДСЛОВО

Ми віримо і визнаємо символ Нілейсько-Константинопольського "Вірую", що Отець є Творцем неба і землі, і всього видимого і невидимого, і Сина, через Котрого все сталося, і Духа Святого, Творця Життя, і так три особи, які разом сотворили світ, який є плодом спільного діяння Святої Тройці, виходячим з одної есенції.

Ми були сотворені на образ і подобу Божу, і нам дано управління над цілим творенням.

Все творення, включно з людською натурою, було уражене непослухом Адама і Еви, і вповні реставроване втіленням, життям, навчанням, терпінням, смертю та сходом до пекла і воскресінням Сина, щоби всі стали примирені з Отцем через Нього.

Ми, як охрещені Християни на світі, покликані тим самим хрещенням бути учасниками та продовжувати місію Сина,

тим самим ми маємо обов'язок захищати та зберігати все природне у творенні, в якому ми живемо.

Базуючися на вищезгаданому та на слідуючому:

ТОМУ ЩО в Канаді знаходиться 20% прісної води на світі;

ТОМУ ЩО це є добре знаним фактом, що наші озера, ріки і потоки стають занечичені через неправильні лісничі практики, зріст копалень та виливи індустріальної міської стічної води;

ТОМУ ЩО це забруднення впливає на нашу питну воду, запас їжі з озер, рік та потоків та запас їжі із полів.

ВИРІШЕНО, ЩОБ МИ ЯК ЧЛЕНИ ЛУКЖК ЗАЙНЯЛИ ТАКЕ СТАНОВИЩЕ:

Запевнити: щоби міські, провінційні та федеральні закони були підтримані нашими голосами, запевнюючи нові водні багатства.

Запевнити: запобігання хімічного зараження гербіцидами та пестицидами, які спливають з наших полів у наші озера, ріки, занечичуючи воду і рибу.

Запевнити: щоби розпорощення пестицидів на полях, яке проникає в землю, та наших криниць і водних запасів було повністю контрольоване.

Запевнити: більш строгий контроль над розміщенням стічних вод на міському, провінційному та федеральному рівнях, щоби забезпечити чисту воду для теперішніх та майбутніх поколінь. ➤

RESOLVED THAT WE, AS UCWLC MEMBERS, TAKE A STAND

To ensure Municipal, Provincial and Federal Laws are upheld by way of Speaking Out to ensure new water resources.

To ensure the prevention of chemical contamination from herbicides and pesticides that are running off our land into our lakes and rivers polluting the water and fish.

To ensure the spraying of pesticides on farmland which seeps into the ground and to our wells and water supplies is fully controlled.

To ensure the stricter control of sewage disposal at the Local, Municipal, Provincial and Federal level are enforced to provide clean water for present and future generations.

BE IT FURTHER RESOLVED that we,

at the UCWLC Eparchy level take charge in making our voices heard at the local, municipal, provincial or federal level, or at all levels of government, as to our concerns regarding the above noted matters—by way of mail, postcard and/or on-line communication

And that we, as consumers, be more aware and concerned as to our consumption of water, by way of individual conservation.

07.03 FAITH IN ACTION

WHEREAS resolutions can serve as a powerful tool “to infuse a Christian spirit into the temporal order” (Decree on the Apostolate of the Laity), the Ukrainian Catholic Women's League of Canada can serve the mission of the Ukrainian Catholic Church in Canada and be a Christian witness through our resolutions;

AND WHEREAS the aims and programs of the UCWLC set out the obligations of members to practise Christian principles of justice and love in their contributions to the social development of our Canadian civil society;

THEREFORE, BE IT RESOLVED that each Eparchy of UCWLC work together as a family of support and advocacy to encourage individual branches within their Eparchy to initiate and/or participate in a specific project either for the unborn, the physically and mentally challenged, those suffering social or physical exclusion, for victims of physical and/or sexual abuse and/or for victims of poverty.

07.04 USE OF UKRAINIAN LANGUAGE

The founding of UCWLC on the National level was accomplished by women of Ukrainian descent, members of Ukrainian Catholic Church in Canada. Their aim was to have their organization participate fully in the life of the Ukrainian Community. Ukrainian language was an integral part of this organization, and

WHEREAS one of the aims of UCWLC as stated in Constitution Article VI, Section 2 is: “to preserve, promote and develop the Ukrainian heritage, language, culture, traditions and

WHEREAS in our programs as stated in Constitution Article VII, Section 3a Cultural aims is stated: support teaching of Ukrainian language, history and culture in day, evening, Saturday and summer schools.: and

WHEREAS in our Mission Statement UCWLC “is committed to the mission of the Church as well as to the nurturing of our cultural heritage” of which language is an important part. And

WHEREAS our organization now has close ties with Ukraine,

RESOLVE: that to preserve and nurture this heritage, particularly the Ukrainian language our organization insure that important documents of the National Executive as well as handbooks be written in both languages together.

XXII UCWLC Congress reaffirms Resolution 05.04 Countering Trafficking of human beings, and Resolution 05.08 MMOR Campaign as well as call to Prayer as stated at the XXI Congress in Winnipeg.

І ДАЛІ ВИРІШЕНО:

ми на ЛУКЖК-Епархіяльному рівні постараємося, щоб наші голоси почули на всіх рівнях уряду, щодо наших турбот про вищезгадані справи через листи, поштівки, і/або е-пошту.

Та щоб ми, як споживачі, стали більш свідомі і стурбовані щодо нашого споживання води через особисте обмеження ужитку води.

07.02 ЩОБ ОЖИВИТИ ТА ЗМІЦНИТИ НАШ ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФУНДАМЕНТ — ВІДДІЛИ

ТОМУ ЩО в нашій організації ЛУКЖК зменшується число членів;

ТОМУ ЩО Крайові, Епархіяльні управи та управи Відділів зустрічаються з труднощами щодо недостатку членства, коли треба заповнити позиції на управах;

ТОМУ ЩО ЛУКЖК мусить розпізнати теперішню кризу та шукати розв'язки.

Вирішено: що XXII Конгрес ЛУКЖК закличе своїх членів на всіх рівнях (Крайовому, Епархіяльному та Відділів) взятися за спільний підхід, кооперативне зусилля оживити і зміцнити відділи та:

1. Щоб Крайова Управа простудіювала пропонування документу Лени Свободи під назвою “ЛУКЖК — будуймо майбутнє на 3-тє тисячоліття”.
2. Щоб цей документ розіслати до кожної Епархії та її відділів для дослідження та відгуку.
3. Щоб цей процес оживлення та зміцнення нашого організаційного фундаменту почати переглядом членства Епархіяльної Управи по відділах для вирішення вимог членів відділів для себе від ЛУКЖК.
4. Щоб розпочати оргкомітетом із представників з кожної Епархії, а головню з Едмонтонської Епархії, який прийняв би цей відгук та почав розвивати процес, як осягнути нашу ціль, щоб можна було приступити до наступної стадії — Пленарних Нарад Крайової Управи.
5. Та щоб на тих Пленарних Нарадах увести в життя план праці.

07.03 ВІРА В ДІЇ

З УВАГИ НА ТЕ, що резолюції служать могутнім інструментом “впровадження християнського духу в мирянське життя” (Decree on the Apostolate of the Laity), Ліґа Українських Католицьких Жінок Канади має виконувати місію Української Католицької Церкви Канади та бути християнським свідком через виконання наших резолюцій;

З УВАГИ НА ТЕ, що цілі і діяльність ЛУКЖК зобов'язують членів організації впроваджувати в життя християнські принципи справедливості та любові як внесок у розвиток громадянського суспільства Канади;

ПОСТАНОВЛЯЄТЬСЯ, що кожна Епархія ЛУКЖК працюватиме гармонійно як родина, заохочуючи поодинокі відділи в межах своєї Епархії ініціювати і/або брати участь у здійсненні проєктів на користь: ненароджених, фізично чи психічно відсталих, тих, що терплять від соціальної та фізичної ізоляції і на захист жертв фізичного і/або сексуального насильства і/або убогих.

07.04 РЕЗОЛЮЦІЯ — ВЖИВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Заснування нашої організації на крайовому рівні було здійснене жінками українського походження, членами Української Католицької Церкви. Їхньою метою було запевнити своїй організації повну участь у житті української громади. Українська мова була невід'ємною частиною цієї організації.

І ТОМУ, що однією з цілей ЛУКЖК згідно із статутом Стаття VI, Частина 2 є: Українська культура — зберігати, сприяти і розвивати українську спадщину, мову, культуру і мистецтво;

І ТОМУ, що в Статті VII, Частина 3a Програми, ЛУКЖК буде: підтримувати навчання української мови, історії і культури в школах та заохочувати записи дітей, молоді та дорослих до них;

І ТОМУ, що у Заяві нашої місії сказано, що: ЛУКЖК запевнює “у своїй тривалій відданості Місії Церкви та у плеканні нашої культурної спадщини”, важною частиною якої є мова;

І ТОМУ, що наша організація має тепер тісні зв'язки з Україною

ВИРІШЕНО: щоб зберігати і плекати нашу культурну спадщину, особливо таку важну її частину, як мова, ЛУКЖК подбає, щоб всі важливі документи Крайової Управи, а також підручники включали обидві мови разом.

XXII Конгрес ЛУКЖК підтверджує резолюції XXI Конгресу 05.05 “Поборювання торгівлі людьми” та 05.08 — “Кампанія більше членів” і/або більше читачів та “Заклик до молитви”.

Подарунок українським посестрам від ЛУКЖК

Маммограф

Христина Татарська

18 липня 2007 залишиться для мене пам'ятним днем — я мала нагоду відвідати міську поліклініку № 4 у Львові та оглянути наш завершений проект “Доброго діла” — маммограф. Ще перед відвідинами я прочитала статтю у львівському щоденнику *Високий Замок* від 8 травня 2007 р., у якій подано наступне: “В четвертій міській поліклініці відкрили маммографічний кабінет.

Найсучасніший у Львові цифровий маммограф, який опромінює у 10(!) разів менше, ніж інші маммографи, обстежуватиме жінок безкоштовно.” Далі сказано: “Обладнання подарували львів'янкам українки з Канади — членкині Ліги Українських Католицьких Жінок Канади, які допомагають українцям не вперше. Їхню допомогу відчули вже львівські сиротинці, медичні заклади, духовна семінарія.”

У піднесеному настрої ми з моїм чоловіком поїхали до поліклініки, яка знаходиться у Сихові — передмісті Львова. Це 10-поверховий відносно модерний будинок, а кругом безліч висотних житлових будинків, де здебільшого живуть менш заможні молоді родини.

У гарно відновленій кімнаті поліклініки встановлений маммограф, побіч нього стіл з

комп'ютерним обладнанням, ліворуч кабінет рентгенолога д-ра Ігора Чорнія, а праворуч порожня кімната очікує доставки додаткової апаратури. На головній стіні пропам'ятна таблиця із посвятою:

**“Ліга Українських
Католицьких Жінок Канади
дарує посестрам України
маммографічне обладнання.”**

Христина Татарська (справа) з д-ром Ігорем Чорнієм в міській поліклініці № 4 у Львові.

Дуже ввічливий д-р Чорній пояснив нам, що маммограф ще не є у загальному вжитку, бо доки він разом із другим лікарем-рентгенологом не пройдуть потрібні курси навчання та стажування у Києві або Херсоні, не можуть брати відповідальності за обстеження пацієнток.

Він також розповів, що недавно приїздила з Києва лікарка, щоб продемонструвати рентгенологам як вживати маммограф, а для демонстрування обстежень

грудей просили лікарку поліклініки. д-р Чорній показав мені на комп'ютері знімки із тих обстежень. І це зробило на мене найбільше враження. Один знімок лікарки-стоматолога показав пляму на грудній залозі.

Після дальших докладніших аналізів — діагноз, що потрібно оперувати. д-р Чорній тоді взяв мене до стоматологічного відділу і познайомив із середнього

віку лікаркою-стоматологом. Її перші слова до мене були: “Подякуйте жінкам в Канаді за їх добре серце” та сказала, що вже в п'ятницю їде на операцію. Це вона мала те “щастя в нещасті” бути першою пацієнткою, яка завдяки новій апаратурі одержала вчасний діагноз.

Я також мала нагоду познайомитися з головним лікарем поліклініки, який просив передати нашим членкам подяку за

цей такий необхідний діагностичний апарат.

**Deadline for Winter
issue submissions**

**• НАША ДОРОГА •
15.X.2007**

**Річечень дописів на
зимовий номер**

Листи

... Letters

Дуже вдячний Вам і Вашому часопису НАША ДОРОГА за публікацію літературно опрацьованих мною українських релігійних казок. Для мене дуже важливо, що з ними познайомляться й не байдужі до цього унікального пласту української фольклорної спадщини і в Канаді. Ознайомившись із останніми числами НД, хотів би запропонувати часопису 3-4 статті про українських жінок-художниць, а насамперед про прекрасного сценографа, відому в усьому світі за гастрольними виставами Національної опери Марію Левитську.

Пані Оксано, хочу звернутися через Вас до керівництва Ліги Українських Католицьких Жінок Канади ось із яким проханням. Видана мною власним коштом книжка українських релігійних казок «Райський сад» накладом 500 прим. розійшлася блискучо і викликала справді великий інтерес читачів з уваги, що це було, власне, перше за всю історію нашої писемності видання релігійних казок, легенд та передань для широкого загалу. До 1917 року їх забороняв до друку російський Синод, після 1917 — і аж до Незалежності — більшовицька ідеологія, про що я детально розповів у передмові до книжки. Зараз збираю кошти на перевидання цієї книги з надією, щоб вона дійшла до ширшого читацького загалу. Потрібно зібрати щонайменше 2.000 амер. доларів. Буду дуже вдячний, якщо Ліга Українських Католицьких Жінок розгляне питання про можливість сприяння цьому виданню.

Надсилаю Вам відновлений часопис «Український церковно-історичний журнал», який я редагую. Доречно сказати, на його сторінках можна помістити й розповідь про католицький жіночий рух в Канаді, або якусь іншу церковну тематику. Журнал є міжконфесійний, християнський,

який висвітлюватиме історію Церкви не тільки православної, а й католицької, греко-католицької.

Василь Туркевич, Київ

Thank you for printing the article about Malanka from St Joseph's. However the article said The Pas and we are in Thompson.

Maria Hrabarchuk, Thompson, MB

ND apologizes for the error.

Гратуюлю за успішне редагування журналу. Мені подобається літнє число, особливо стаття о. Михайла Ковальчика. Із великим зацікавленням я прочитала статтю про Львів — ті всі місця такі свіжі у моїй пам'яті, бо ми з чоловіком недавно повернулися з України, де перебували шість тижнів, але більшість часу саме у тому чудовому Львові.

Христина Татарська, Торонто

About a year ago, NASHA DOROGA ran a very interesting article on the Blessed Laetitia and Olympia. These Blessed were part of the group of 25, sometimes referred to as Nicholas Charnetsky and companions, whom our Holy Father, Pope John Paul II proclaimed Blessed in Ukraine on June 27, 2001. By taking this step, the Pope recognized their martyrdom as fulfilling the requirements to attain the first level on the road to the official title of sainthood here on earth. Although in our hearts, we already see these Blessed as saints (as they no doubt are), as I understand it, for the Church to officially recognize them as saints will require some miracles.

We indeed are blessed in having the 'crucial elements' of the Blessed of the Sisters of St. Joseph here in Canada. In addition, a shrine at St. Joseph's Ukrainian Catholic Church in Winnipeg is home to the body of Blessed Vasyl Velychkovsky. Sister Tarsykia of the SSMI is included in the group, too. (The foundation of the Sister Servants of Mary

Immaculate, Josaphata Horodenska, also has this title, having received it earlier through a miracle.) Blessed Fr. Emilian Kowcz (not part of the group of 25, having died in the Nazi German concentration camps) was the priest father of Anna Maria Kowcz Baran, a long-time member of the UCWLC.

Are there others whose stories have lifted the hearts of people here in Canada? Would it be possible to contact knowledgeable people to give us ongoing bios of the many other Blessed? And will there be more to come? As I understand it, these names were put together very hurriedly, as ones that were most easily verified.

We need to pray—sincerely and with great faith—so that these people can be recognized as Saints here on earth through miracles. By highlighting their stories, perhaps many of us will be moved to pray for their intercession in causes close to our hearts—and perhaps our miracles, brought about by fervent prayer for their intercession, will bring about for them the earthly title!

Does anybody out there agree with me?

Iris Slipchuk, Saskatoon

(Please see pages 16-18 for ND's item on Blessed Vasyl Velychkovsky. — Ed.)

When my issue of NASHA DOROGA arrived with *The Horsewoman of Chornobyl* inside, I spent a week clutching it to my heart. This made grocery shopping difficult, but was well worth the cost. To be published by Ukrainian community, whose national hero is a poet, is a bone-deep thrill.

May 18th I read the poem aloud to a Victoria audience of about 75, mainly writers. I began by singing and explaining the lyrics to *Byla Mene Mati* to lighten the mood. Sharing the stage that night were Pamela Porter and Dvora Levin, the latter who'd helped edit the poem. Stage lights glinted from the glossy paper. Listeners laughed during the song, and wept during the poem.

Reisa Stone,

КОРОТКО ✧ BRIEFLY

- З книги М. Ігнат'єва «Кров і приналежність»: «Українська незалежність асоціюється в мене з селянськими вишивками, гугнавами звуками народних інструментів, фальшивими козаками в шароварах і чоботах, злісними антисемітами»; «Відколи Україна стала незалежною, ці святі (Києво-Печерської Лаври) опинилися на чужій землі. Щогірше — Українська Православна Церква пробує загарбати собі цю святиню, відбираючи її від російського патріархату»; «Причина того, що мені складно сприймати по-поважному Україну, лежить значно глибше, ніж моя проста звичка запідозрювати в усьому націоналізм. У глибині моєї душі я, як би сказали українці, є великоросом і маю ще залишки старої російської зневаги до цих «малоросів»; «Українці мають зараз державу. Але чи насправді вони є нацією?»

- The St. Nicholas Ukrainian Catholic Church was recognized by the Manitoba Historical Society last April when the parish centennial book, “St. Nicholas Ukrainian Catholic Church: Celebrating 100 Years: Together for Tomorrow” received an *Honourable Mention* as one of four books short-listed by the Manitoba Historical Society for the Margaret McWilliams Award in the “Organizational History” category.

The Basilian Fathers at St. Nicholas Church extend congratulations to June Dutka (researcher and writer), Cynthia Chuckree (graphics designer), Fr. Athanasius McVay, OSBM (editor-in-chief), Justin Yakiwchuk (project manager), Andrew Sikorsky and John Dowd (photographers) who worked on the production of the book.

- All frescos of Mikhailivsky Zlatoverhiy Cathedral, kept in the Hermitage, will be returned to the Ukrainian Cultural Ministry according

to Russia's Federal cultural agency in keeping with an agreement between Russia and Ukraine. Four frescos were returned in Ukraine in 2001, and seven more frescos came back to Ukraine in 2004.

The Cathedral, founded in 1108 by the grandson of Yaroslav the Wise, was one of the biggest monasteries in ancient Kyiv. In 1934-36 it was destroyed by the Communist regime to build a governmental centre. Before the destruction, scientists removed invaluable frescos and mosaics. Mikhailivsky Cathedral was rebuilt after Ukraine's independence. It belongs to the Ukrainian Orthodox Church, Kyiv Patriarchate.

Mikhailivsky Zlatoverhiy Cathedral

- Rev. Peter Galadza received a research grant of \$116,850 to produce a multi-volume descriptive catalogue of liturgical manuscripts in Ukrainian repositories. Most of the money, from the Social Sciences and Humanities Research Council of Canada, will go to hire research assistants in Ukraine. Dr. Galadza holds the Kule Family Chair in Liturgy at the Metropolitan Andrey Sheptytsky Institute of Eastern Christian Studies in Ottawa. He is a frequent contributor to *NASHA DOROHA*.
- One-third of Canada's senior and near-senior citizens are worried they'll outlive their bank accounts, and half of those over 60 holding jobs say they're working because they need the money, a poll suggests as a record number of Canadians face the so-called golden years.

- Pope Benedict XVI criticized capitalism's negative effects as well as the Marxist influences that motivate grassroots Catholic activists. “The Marxist system, where it found its way into government, not only left a sad heritage of economic and ecological destruction, but also a painful destruction of the human spirit,” he said at a two-week bishops' conference in Brazil earlier this year.

He also warned of unfettered capitalism and globalization creating a deep divide between the rich and poor. The Pope said it could give “rise to a worrying degradation of personal dignity through drugs, alcohol and deceptive illusions of happiness.”

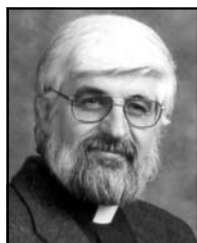
- Rideau Canal, Ottawa, has been designated as an official UNESCO World Heritage Site this year. The same designation went to the primeval beach forests in the Carpathian Mountains in Ukraine and Slovakia.

- Mary Manko Haskett, the last known survivor of Canadian internment camps during the First World War died in July. Born and raised in Montreal, Mary was six years old when she and her family were detained in the Spirit Lake internment camp. Despite advice from British officials that “friendly aliens” should not be interned, Ottawa invoked the War Measures Act to detain 8,579 “enemy aliens”; some 5,000 were of Ukrainian origin.

She, and others, argued that “Canada's first internment operations” herded together individuals based on nationality—many of them Canadian-born—and compelled them into forced labour. Despite the original wartime justification for these measures, many were kept in custody for two years after the Armistice of 1918. We are all grateful for Mrs. Manko Haskett's dedication to the cause of remembering and commemorating this important event in Canada's history.

*From a statement by Hon. Jason Kenney,
PC, MP, Secretary of State
(Multiculturalism and Canadian Identity)*

Наша ДУХОВНІСТЬ Spirituality

A Week in the Life of the Making of a Saint

By Fr. John Sianchuk, C.Ss.R

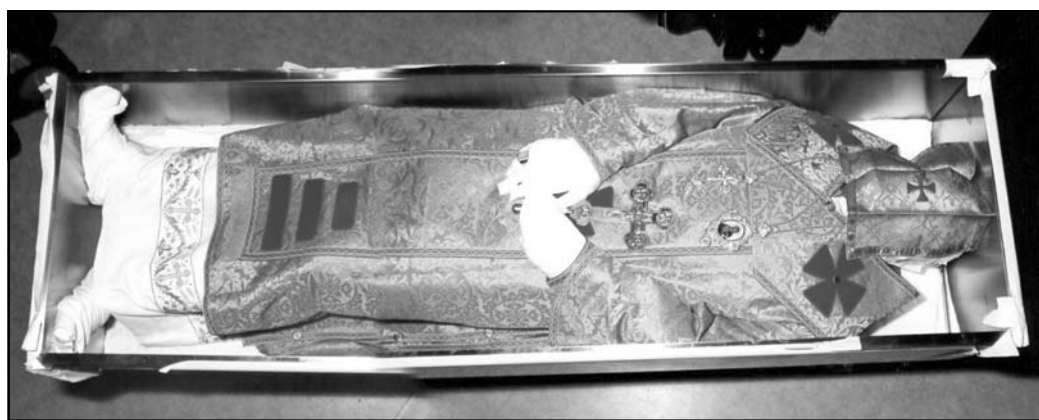
The week of September 16-22, 2002 will always be a highlight of my life. That was the week of the exhumation and the transfer of the holy Relics of Blessed Martyr Bishop Vasyl Velychkovsky, C.Ss.R. from All Saints Cemetery to St. Joseph's Ukrainian Catholic Church in Winnipeg.

Much preparation was needed. Civil permission was required from the Manitoba government to exhume and transfer his mortal remains. Permission had to be obtained also from the Vatican, the Congregation for Saints. With the Vatican's permission and mandate to proceed with the transfer came a detailed protocol that had to be followed. The Postulator General for the Redemptorists (the one who is in charge of the causes for Redemptorist Saints and Blesseds) was contacted and he, too, gave a number of detailed instructions for the process.

When someone's cause to sainthood is first begun in the Church—a process that can take decades—often the mortal remains are exhumed, examined, recorded and reburied. This is done to see whether mortal remains are incorrupt and to simply observe their state. In our case, Bishop Vasyl was already proclaimed a Blessed; all the church laws now had to be applied. He could not simply be examined,

fied (dried) corpse? Would the process of corruption be complete? We decided to prepare a full length stainless steel container in accordance with Vatican prescriptions prior to the exhumation.

To accomplish this process, a team had to be found—funeral director, grave diggers, a welder of stainless steel, a medical team (medical examiners, anthropologists, etc.), a photographer, a church tribunal consisting of the

The holy body of Blessed Martyr Bishop Vasyl Velychkovsky in the sarcophagus

rather his mortal remains had to be transferred into a church. We faced a dilemma. What would we find? Would it be just some bone fragments? Would we find a skeleton? Would it be a mummified

Metropolitan, his Delegate, a Promoter of Justice and a Notary, the Postulator, the Redemptorists, witnesses, family members and select faithful observers and helpers. Every member of this team

had to be personally authorized by the Metropolitan with an official document.

On Monday, September 16, 2002 the team gathered at All Saints Cemetery at 8:00 am. It was a crisp, clear morning with a hint of a morning mist. We began with prayer led by the Metropolitan. Then everyone, individually, took an oath to fulfil their office to the best of their ability. Before any exhumation could take place, two witnesses—an original pallbearer and a relative—confirmed that this was the spot where Blessed Vasyl was buried. Once established and confirmed, at the command of the Metropolitan, the exhumation began.

It took several hours; the faithful sang a Moleben in Blessed Vasyl's honour and also the Acafist Hymn composed to Blessed Vasyl. After the coffin was extracted from the grave, it was placed in a hearse from Cropo's Funeral Home and in a solemn motor procession all proceeded to St. Boniface General Hospital, where a room was ready for the next stage of the process.

With great reverence the coffin was brought into the examination room. The long awaited and anticipated moment came—the uncovering of the coffin. In preparation the Acafist Hymn was prayed. As the lid was removed, all those present in the room revered themselves in awe and wonder. Although the coffin itself was badly damaged by water and corruption, the body of Blessed Vasyl was fully intact. His face was covered by the chalice veil that was placed on it during the funeral. When it was removed his face radiated its holiness. His hands were of flesh colour, hold-

Bishop Velychkovsky Martyr's Shrine

ing the hand cross, with the episcopal ring on his finger. Everyone, including the doctors, was amazed at the state of the body, which had been in the grave for almost thirty years. It was fully intact with all its muscle mass. Although the body was stiff through rigor mortis, the arms were pliable and movable. We were all filled with awe.

With great reverence and care the vestments were removed from the body to allow complete examination. The episcopal vestments, like the coffin, were in poor shape and fell apart shortly after they were removed. His whole body was then washed, cleaned and examined. Since the very ends of the toes had already fallen off, they were carefully cleaned and preserved to be used as 1st Class relics and eventually distributed to various churches for the veneration by the faithful.

The next day the process continued. His holy body was wrapped with cloth and a preservative compound in accordance with Vatican prescriptions.

Then it was vested again in new episcopal robes, a panagia and cross, a hand cross and episcopal ring and a veil was again placed over his face. The holy body was placed into the newly made stainless steel container, along with official documents sealed in a tube. The container was welded shut, tied with a silk ribbon and sealed using melted red wax and the episcopal seal of Metropolitan Lawrence.

Although the whole process was emotionally draining, it was very fulfilling and life-giving. It can best be described as having experienced Easter. After one

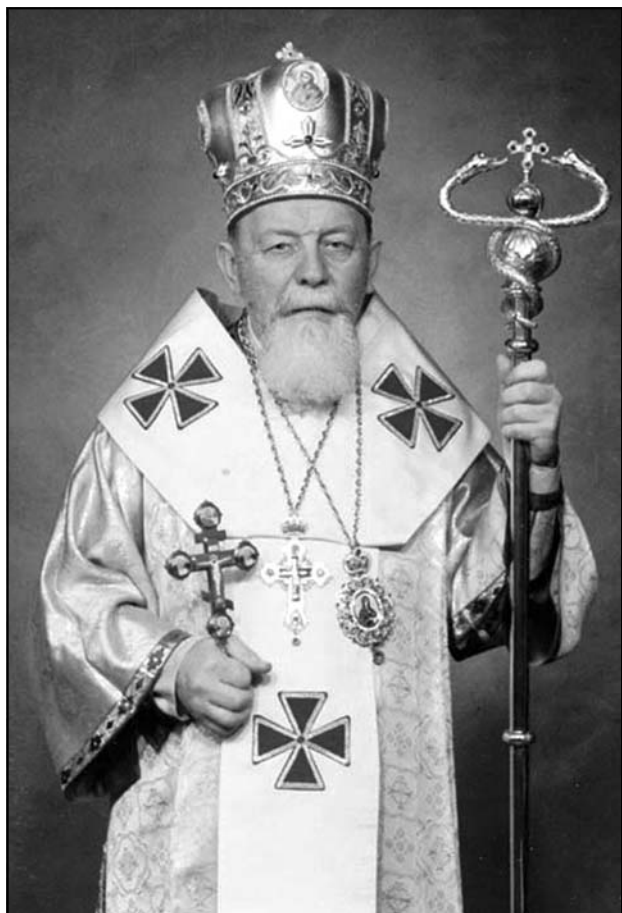
spends hours in prayer mediating on the suffering and passion of Christ and, then, on Easter morning joyfully sings Easter Matins and Liturgy proclaiming the great News that He is Risen, one experiences a fullness of life, which is only a small foretaste of eternity in the presence of the Almighty. A similar experience followed those days. There was a profound peace and joy. There was a great desire for silence—to be simply in the presence of the Holy. This sacred presence was experienced throughout the week as people came to venerate the relics, first at the residence of the Sister Servants, then at Sts. Vladimir and Olga Cathedral and finally at St. Joseph's Church.

This same presence now envelops the shrine-chapel where his Holy Relics are permanently displayed for the veneration of all pilgrims.

Rev. John Sianchuk, C.Ss.R. is the Provincial of the Yorkton Province of Redemptorists and is the Director of the Bishop Velychkovsky Martyr's Shrine. He lives in Winnipeg.

Blessed Vasyl Velychkovsky, C.Ss.R. Bishop and Martyr

Blessed Vasyl was born into a family of priests in Stanislaviv, now Ivano-Frankivsk, June 1, 1903. He entered the Redemptorist novitiate and on October 9, 1925, was ordained to the priesthood. His heart was in preaching missions. Recognizing this gift, he was soon assigned to the missionary work in Stanislaviv and in 1928 to Volyn. It is estimated that he preached to over a million and a half faithful.

In 1940, on the feast of our Mother of Perpetual Help, while the city was occupied by the Soviets, Blessed Vasyl dared to organize a procession of 20,000 people through the streets of Stanislaviv led by the Icon of Our Lady. This led to a brief arrest. In 1944, Blessed Vasyl volunteered to go to Ternopil even though the Soviet front had already arrived. Amidst the shelling of the city he carried out his pastoral work with great courage and determination.

On June 26, 1945, the Soviets arrested him. He was offered a chance to leave the Ukrainian Catholic Church. He quickly responded with "No. Never." After two years of interrogations and tortures in the KGB prison, he was sentenced to die by firing squad. On death row for three months, he catechized fellow prisoners, offering support in appalling circumstances. When his name was called, he left the cell ready to die for Christ, but at that moment his death sentence was commuted to ten years in Soviet labour camps.

He spent most of these years working in the coal mines of the Vorkuta region above the Arctic Circle. Upon completion of the sentence, he was sent to Lviv. Here he began to work in the underground church. His apartment became the centre of church activity. In 1959 Rome appointed Fr. Vasyl to be bishop of the underground church. Unfortunately there was no one to ordain him. In 1963, Metropolitan Josyf Slipyj, also incarcerated by the anti-religious Soviet system, was released to attend Vatican II in Rome. Before departing, he summoned Fr. Vasyl to his Moscow hotel room where he was secretly ordained to the episcopacy. Metropolitan Josyf left for Rome; Bishop Vasyl returned to Lviv to fulfill his episcopal work.

In January of 1969, Bishop Vasyl was again arrested and sent to Komunarsk in Eastern Ukraine. There he suffered chemical, physical and mental torture. Near death in 1972, he was released from prison and was exiled from Ukraine.

Metropolitan Maxim Hermaniuk invited him to Winnipeg. After being in Canada for about a year he succumbed to the tortures and death-causing drugs received in prison. He died a martyr's death on June 30, 1973. On June 27, 2001 Pope John Paul II beatified him as a martyr.

*Submitted by Mary Jane Kalenchuk,
Shrine Administrator*

Templeton Prize for Progress Toward Research or Discoveries about Spiritual Realities

NEW YORK, MARCH 14 — Professor Charles Taylor, a Canadian philosopher who for nearly half a century has argued that problems such as violence and bigotry can only be solved by considering both their secular and spiritual dimensions, has won the 2007 Templeton Prize.

The Templeton Prize, valued at 800,000 pounds sterling, more than \$1.5 million, was announced today at a news conference at the Church Center for the United Nations in New York by the John Templeton Foundation, which has awarded the prize since 1973. The Templeton Prize is the world's largest annual monetary award given to an individual.

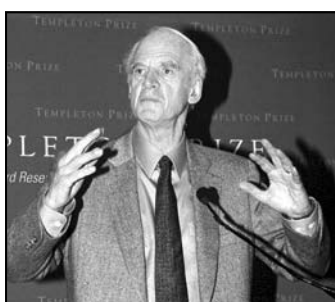
Charles Taylor is engaged in contemporary, important, cross-cultural questions such as "What role does spiritual thinking have in the 21st Century?" For more than 45 years, Taylor, 75, has argued that wholly depending on secularized viewpoints only leads to fragmented, faulty results. He has described such an approach as crippling, preventing crucial insights that might help a global community increasingly exposed to clashes of culture, morality, nationalities, and religions.

Key to Taylor's investigations of the secular and the spiritual is a determination to show that one without the other only leads to peril, a point he outlined in his news conference remarks. "The divorce of natural science and religion has been damaging to both," he said, "but it is equally true that the culture of the humanities and social sciences has often been surprisingly blind and deaf to the spiritual."

"We urgently need new insight into the human propensity for violence," including, he

added, "a full account of the human striving for meaning and spiritual direction, of which the appeals to violence are a perversion. But we don't even begin to see where we have to look as long as we accept the complacent myth that people like us—enlightened secularists or believers—are not part of the problem. We will pay a high price if we allow this kind of muddled thinking to prevail."

Taylor has long objected to what many social scientists take for granted, namely that the rational movement that began in the Enlight-

**Charles Taylor,
Templeton Prize recipient**

enment renders such notions as morality and spirituality as simply quaint anachronisms in the age of reason. That narrow, reductive sociological approach, he says, wrongly denies the full account of how and why humans strive for meaning which, in turn, makes it impossible to solve the world's most intractable problems ranging from mob violence to racism to war.

"The deafness of many philosophers, social scientists and historians to the spiritual dimensions can be remarkable," Taylor said in remarks prepared for the news conference. "This is the more damaging in that it affects the culture of the media and of educated public opinion in general."

Conversely, Taylor has also chas-

tised those who use moral certitude or religious beliefs in the name of battling injustice because they believe "our cause is good, so we can inflict righteous violence," as he once wrote. "Because we see ourselves as imperfect, below what God wants, we sacrifice the bad in us, or sacrifice the things we treasure. Or we see destruction as divine... identify with it, and so renounce what is destroyed, purifying while bringing meaning to the destruction."

Taylor, an author of more than a dozen books and scores of published essays and who has lectured extensively, is currently professor of law and philosophy at Northwestern University in Evanston, Illinois, and professor emeritus in the philosophy department at McGill University in Montréal, the city of his birth. A Rhodes Scholar, he holds a bachelor of arts from McGill and Balliol College at Oxford University, as well as a masters and Ph.D. (D.Phil.) from Oxford. He is the first Canadian to win the Templeton Prize.

"Throughout his career, Charles Taylor has staked an often lonely position that insists on the inclusion of spiritual dimensions in discussions of public policy, history, linguistics, literature, and every other facet of humanities and the social sciences," says John M. Templeton, Jr., M.D., the Foundation's President. "Through careful analysis, impeccable scholarship, and powerful, passionate language, he has given us bold new insights that provide a fresh understanding of the many problems of the world and, potentially, how we might together resolve them."

The Prize is a cornerstone of the Foundation's international efforts to serve as a philanthropic catalyst for discovery in areas

engaging life's biggest questions, ranging from explorations into the laws of nature and the universe to questions on love, gratitude, forgiveness, and creativity. Created by global investor and philanthropist Sir John Templeton, the monetary value of the Prize is set always to exceed the Nobel Prizes to underscore Templeton's belief that benefits from advances in spiritual discoveries can be quantifiably more vast than those from other worthy human endeavours.

The 2007 Templeton Prize for Progress Toward Research or Discoveries About Spiritual Realities will be officially awarded to Taylor by HRH Prince Philip, the Duke of Edinburgh, at a private ceremony at Buckingham Palace on Wednesday, May 2nd.

In his nomination of Taylor for the Prize, the Rev. David A. Martin, Ph.D., emeritus professor of sociology at the London School of Economics, and author of *A General Theory of Secularization*, a seminal work in the field, said, "His oeuvre is massive and covers issues quite central to contemporary concerns, above all perhaps the nature of self-hood and the religious and secular options open to us in what is sometimes described as secular or even secularist society. He has traced the historical evolution of the religious and secular dimensions of the world as they relate to each other with unequalled authority."

Taylor was born in 1931 in Montréal in French-speaking Quebec, the only Canadian province where English is not the majority language. Growing up in a Catholic home where both French (his mother's native tongue) and English (his father's) were spoken, in a province where language is a political touchstone, spurred an early interest in matters of identity, society and the potential value of

thought that runs against the common grain. Though his first degree was in history, a Rhodes Scholarship in 1952 led him to study philosophy at Oxford, where he encountered what Taylor describes as "an unstructured hostility" to, among other things, religious belief. In reaction, he began to question the so-called "objective" approaches of psychology, social science, linguistics, history, and other human sciences.

This led Taylor to his doctoral dissertation, which offered a devastating critique of psychological behaviorism, which holds that all human activity can be explained as mere movement, without considering thought or subjective meaning. Published in 1964 as *The Explanation of Behaviour*, it put the philosophical world on notice that a new voice had arrived.

From there he went on to write at length on Hegel, the philosopher who pioneered deep contemplation on notions of modernity—territory that Taylor was now intent on exploring anew—including *Hegel*, published in 1975, and *Hegel and Modern Society*, 1979.

In 1992, for example, Taylor wrote an article published in the book, *Multiculturalism and "The Politics of Recognition"* that detailed the effect of modernity on concepts of identity and self which, in turn, has had a profound political impact. He continued that investigation with his noted Marianist Lecture in 1997 in Dayton, Ohio, where he declared that the Catholic Church could find its place within the modern world by seeing Western modernity as one among the many civilizations in which Christianity has been preached and practised. This would avoid both the total identification with European civilization which has blunted the Christian message, and also the opposite extreme of seeing modernity as the antithesis or enemy

of Christian faith. It was published as a book entitled, *A Catholic Modernity?* in 1999. Noting the possibility of a "spiritual lobotomy," he warned, "There can never be a total fusion of the faith and any particular society, and the attempt to achieve it is dangerous for the faith."

Then, in 1998-99, Taylor delivered the renowned Gifford Lectures, entitled "Living in a Secular Age," at the University of Edinburgh. The lectures, published in three volumes, offered a staggeringly detailed analysis of the movement away from spirituality in favour of so-called objective reasoning. Many expect the final volume, *A Secular Age*, scheduled for publication by Harvard University Press later this year, to be the most important literary achievement of Taylor's lifetime and the definitive examination of secularization and the modern world.

The Premier of Quebec, Jean Charest, recently appointed Taylor to co-chair a commission on accommodation of cultural religious differences in public life. "The debate on this issue in our society has recently taken on worrying features," Taylor says, "including a dash of xenophobia." Hearings throughout the province are expected to begin in Fall 2007.

Taylor, who lives with his wife, Aube Billard, an art historian, in Montréal, and, currently in Evanston, Illinois, has said he will use the Templeton Prize money to advance his studies of the relationship of language and linguistic meaning to art and theology and to developing new concepts of relating human sciences with biological sciences.

The Foundation noted that Taylor's selection as the 2007 Templeton Prize Laureate will launch a broad, online discussion of the question, "What role does spiritual thinking have in the 21st Century?" at its website, www.templeton.org.

The Beatitudes

By Tim Rash (Excerpts)

The Beatitudes are eight roads to perfect happiness. They are the standards or rules Christ sets up for His followers.

Matthew 5:5 “Blessed are they who mourn: for they shall be comforted.”

Our Blessed Lord is not talking about those who mourn for worldly motives, but such as mourn for their sins, are blessed. The remorse that is according to God, says St. Paul in 2 Cor 7:10, “works penance steadfast unto salvation, but the sorrow of the world works death.”

The same is promised is John 16:20, “You shall weep and lament, but the world shall rejoice; and you shall be sorrowful, but your sorrow shall be turned into joy.” — Cardinal Juan Maldonado

Matthew 5:6 “Blessed are they who hunger and thirst for justice: for they shall be filled.”

Hunger and thirst ... that is, spiritually, with an earnest desire of being just and holy. But others again understand such as endure with patience the hardships of hunger and thirst.

Many theologians have commented on this verse, here are some that I have found:

St. Rupert, the Bishop of Salzburg, who died on Easter Sunday, March 27, 718, was also a contemporary of Childebert III, King of the Franks, understands this passage to mean those to whom justice is denied, such as the poor widows and orphans.

Cardinal Juan Maldonado, the 16th century theologian and exe-

gete, says, “those who from poverty really suffer hunger and thirst, because justice is not done them. They shall be filled with every kind of good in their heavenly country.” “I shall be filled when Your glory shall appear.” — Psalm 16

Matthew 5:7 “Blessed are the merciful: for they shall obtain mercy.”

This is not only the giving of alms, but the practice of all works of mercy, both Corporal and Spiritual, are recommended here, and the reward will be given on that day when God will repay every one according to his works, and will do by us, as we have done by our brethren. This is the Divine Mercy of God that was revealed to St. Faustina.

Matthew 5:8 “Blessed are the clean of heart: for they shall see God.”

The clean of heart are either those who give themselves to the practice of every virtue, and are conscious to themselves of no evil, or those who are adorned with the virtue of chastity. For nothing is so necessary as this purity in such as desire to see God. Many are merciful to the poor and just in their dealings, but don't abstain from the luxury and lust. Therefore our Blessed Lord, wishing to show that mercy was not sufficient, adds, that if we would see God, we must also be possessed of the virtue of purity.

Matthew 5:9 “Blessed are the peace-makers: for they shall be called children of God.”

“To be peaceful ourselves and with others, and to bring such as are at variance together, will entitle us to be children of God. Thus we shall be raised to a participation in the honour of the only begotten Son of God, who descended from Heaven to bring Peace to man, and to reconcile him with his offended Creator.” — St. John Chrysostom

Matthew 5:10 “Blessed are they who suffer persecution for justice sake: for theirs is the Kingdom of Heaven.”

The Assisi born, Father Francesco Bartholi, the Franciscan theologian of the 13th-14th centuries says, “By justice here we understand virtue, piety, and the defence of our neighbour. To all who suffer on this account, He promises a seat in His Heavenly Kingdom.”

“We must not think that suffering persecution only will suffice to entitle us to the great promises. The persecutions we suffer must be inflicted on us on His account, and the evils spoken of us must be false and contradicted by our lives. If these be not the causes of our sufferings, so far from being happy, we shall be truly miserable, because then our irregular lives would be the occasion of the persecutions we suffer.” — St. John Chrysostom.

KCCITIM@aol.com

Від *нової* крайової ГОЛОВИ From the *new* National President

**Дорогі членкині
Ліги Українських Католицьких Жінок Канади!**

Для мене сьогоднішній день є дуже зворушливим. Мої предки лишили Україну ще 1903 року — моя бабуся вже родилась поза Україною, а я вже сама маю 4 внучки і одного внучка. Тому Ваш вибір моєї особи з Ваших таких працюючих та здібних рядів ЛУКЖК є дуже зворушливим. Для мене це велика честь, що Ви, дорогі мої Членкині, вибрали саме мене з-поміж численних, здібних та досвідчених членкинь.

Я стала членкинею ЛУКЖК ще дуже молодю і ніколи не думала і не снила, що одного дня доведеться стати головою моєї улюбленої Жіночої Організації — Ліги Українських Католицьких Жінок Канади.

Я старатимусь продовж цих трьох років співпрацювати з Вами усіми. Я старатимусь виконувати мою працю якнайкраще і я вірю, що Ви всі мені допоможете у цьому спільному ділі. Коли будуть проблеми, стараймось спільно у любові знаходити розв'язки, щоб ніколи не було так, щоб наша праця у ЛУКЖК терпіла невдач. Ми можемо зробити багато на добро нашої святої Церкви і часто ми, членкині ЛУКЖК, є останньою підпорою у наших парафіях та громадах.

Ми можемо бути горді з тих, що перед нами творили цю Лігу Жінок нашої Церкви і Народу. Ми мусимо також бути відважні сьогодні і свідомі того, що ми несемо на наших плечах великий обов'язок завтрашнього дня.

Нехай на цій тяжкій дорозі нашої відповідальності у Лізі Жіноцтва, де у нас є також обов'язки супроти нашої родини, Вседобрий Господь нам допоможе!

А наша Небесна Опікунка, Пречиста Діва Мати, нехай стоїть нам до помічі, робить нас здібними служити Богові та нашій святій Українській Католицькій Церкві в Канаді.

Дякую!
Люба Ковальчик

**Dear beloved members of the
Ukrainian Catholic Women's League of Canada,**

I would like to thank the UCWLC Edmonton Eparchy Nominating committee for choosing me and entrusting me with the leadership of UCWL in Canada. I know that there are many more experienced and capable ladies suited for this position. I thank you for your trust and faith in me.

Dear Members! We know well, that the task is not an easy one. We carry a huge responsibility on our shoulders and we are committed and united to preserve the inherited values of our mothers and fathers. Each one of us should try our best and place our own UCWLC Branch on top of our priorities. With gratitude and prayer we remember those who worked before us in our League!

Dear Members! It is our duty and our commitment to safeguard the treasures of our faith, of our values, of our culture and of our families and that was and is today the goal of our League. That was and is the highlight of our efforts from sea to sea.

As your president I would like to get to know each one of you and all our hardworking ladies in our UCWLC Branches. I would like to find out about your achievements and your challenges. To me every Branch and every individual member is very important.

Thank you very much for electing me and accepting me as your President for the next three years. I promise you to do my best.

With the help of our Theotokos, the Mother of God, and your support we will preserve and try to bring our UCWL in Canada closer to our daughters, granddaughters and daughters-in-law.

I am putting my trust in God and pray to our Heavenly Mother for guidance. I wish you all a safe journey home. Be proud to be Members of the Ukrainian Catholic Women's League. Be proud of being the Leaders of our Church life! Your work and your dedication are not only important, they are vital in the life of our Church in Canada.

Thanks!
Luba Kowalchuk

Saskatchewan Eparchy

SIX NEW MEMBERS WELCOMED

at the well attended UCWLC Day Luncheon at St. Basil's UCWLC (Regina) with guests from St. Athanasius, on Pentecost Sunday where President **Lorraine Senko** presented 40-year Anniversary pins to **Iris Berezny** and **Natalie Scherbey** and 25-year pins were presented to **Nadia Bursey** and **Alvena Krushelniski**. **Helen Worona** was not able to attend.

Father Andre Kachur spoke of the parishioners in his Montmartre parish and how they continue to help a parish community in Ukraine by sending parcels and money, and how grateful that community is for the help they get. He spoke briefly of his upcoming move to Ottawa as Rector of Holy Spirit Seminary.

A presentation was made to Father on behalf of both parishes, and the afternoon concluded with the singing of the League hymn "O Spomahay Nas."

Alvena Krushelniski

New members Donna Woloshyn, Karen Kuzyk, Theresa Harrison, Ann Chomyn, Judy Stadnyk (missing Arlene Obarynyk) and President Lorraine Senko.

25-year pins:
Nadia Bursey and Alvena Krushelniski

40-year pins:
Natalie Scherbey and Iris Berezny

Winnipeg Archeparchy

50 YEARS OF SERVICE

At the annual windup in June at the Blessed Virgin Mary Branch in Winnipeg honoured **Helen Moroz** for 50 years of service as

an active and dedicated member with Archeparchial President **Stephanie Bilyj HLM** presenting the 50-year service pin. Helen served as convenor on committees and several-term Treasurer.

She said, "I am proud to be a member of UCWLC and have enjoyed working with the faithful members in raising funds to support the church and its many charities."

Mary Shabbits

Smile ✧
Усміхнися

On a plumber's truck:
"We repair what your husband fixed."

WE WALKED WITH ANGELS AT OUR "FLOWERS OF SPRING" TEA,

the angelic theme beautifully carried out by artists **Vera Yurchuk** and **Christine Kudryk**—blue and white decorations highlighted by floating angels. Guests received souvenirs of prayers as they entered while children went home proudly clutching self-made angelic masterpieces. **Yaroslava Surmach Mills'** internationally popular "Guardian Angel" Prayerbook, commissioned by St. Demetrius Parish and in its seventh printing,

was on sale.

"Angel of Mercy" **Mary Glowacki** officially opened the Tea. A loving and compassionate helper to the poor and destitute has been collecting, packing and delivering gently-used articles to those less fortunate for over 40 years. Recently, she received an

2007 St. Demetrius UCWLC Toronto "Flowers of Spring" Tea — Walk with Angels. Mary Glowacki surrounded by Father John Tataryn, Mary Tymosko and granddaughters Grace, Holly, Lauren and Nicole

award from St. John the Compassionate Mission for 20 years of dedicated assistance. She loves to cheer up shut-ins and residents in nursing homes, earning her the name, "Angel of Mercy."

Success of the Tea was due to many members, among them: Co-ordinator **Dzvinka Haba**,

MC Dobrodijka **Marta Shumelda**, hostesses President, **Christine Bolubash** and **Olga Kowal**, Treasurer, **Elsie Schueller**, **Olga Wowk**, super raffle ticket seller who charmed people into buying 1,225 tickets, **Sylvia Neprily** and **Marie Dorosh** handled raffle ticket returns. **Levinia Gerelus** and her assistants prepared trays of tantalizing finger food.

Lillian Dzurman-Yuryk

Celebrated!

Jessie Shewchuk Celebrates 100th Birthday

on May 19, 2007 in Austin, Texas while visiting daughter Marian Evoniuk. Other family members attended.

Jessie was only weeks old when her parents Sam and Anna Tremach immigrated from Ukraine to Canada to the Sturgis, SK area and then Canora. Jessie married William Shewchuk in 1926. They had a son, Walter, and daughter, Marian. Son John died in infancy. Jessie has 4 great-grandchildren.

A true pioneer, she worked in the fields with oxen and later horses. She was known for her homemade bread, buns and cinna-

mon rolls, baked in her outdoor clay oven. She has dedicated her life to serving her family, church and community. When asked about the secret to a long life,

Jessie replied "care for others, have faith in God, eat and drink in moderation and laugh often."

Alice Derow

Smile ✨ Усміхнися

Турист під час екскурсії до озера Лох-Несс запитує гіда:

— Вибачте, а коли чудовисько з'являється на поверхні?

— Зазвичай, після п'ятої чарки.

Вічна пам'ять

Прийдіть, браття, попрощаймося з померлою, і подякуємо Богові, вона бо відійшла від рідні своєї і до гробу спішить. Вже не журиться про суству світу і про многострасне тіло.

Come, Brothers and Sisters, let us bid a last farewell to her who has passed away, and also let us thank God. She is leaving her relatives and is hastening to the grave.

No longer is she concerned about the vanity of the world and her human passions.

Where are her relatives and friends? Behold we are parting now. Let us pray to the Lord for her repose.

Eternal Peace

✠ Patricia Warren, HLM

September 21, 1923 – June 5, 2007

It is with sadness that St. Basil's Branch, Winnipeg, MB announces the passing of Honorary Life Member, Patricia Warren.

Pat was a very active League member in three parishes beginning in 1954 when St. Michael's UCWLC Branch was organized. She served on many UCWLC positions including Financial Secretary, Branch, Regional and Archeparchial President, Vice President on National Executive, Constitution & By-Laws Chairperson on the Winnipeg Archeparchy until her resignation in 2005 due to ill health.

Pat's greatest accomplishment was in 1965 when she prepared a six-week course for Catechists which was approved by the late Metropolitan Maxim Hermaniuk. This was the first workshop providing training in Catechetical Ministry. It was a great success.

In 1980 the National Executive bestowed Pat with the Honorary Life Membership. Pat was willing and pleased to serve as a consultant and we greatly appreciated her knowledge, dedication and love to the UCWLC.

*Olga Twerdun,
St. Basil's Branch, Winnipeg*

✠ Anne (Kohut) Jacyszyn

1924-2007

Born in the Ivano-Frankivsk region, Anne, a lively five-year-old, arrived in Toronto in 1929 with her parents and younger sister, Mary. In her youth, she loved Ukrainian dancing, the mandolin and gymnastics.

A member of St. Demetrius UCWLC since 1969, Anne's friendly, out-going personality made her ideal to head up the Spiritual Committee for 15 years. She phoned to cheer up ailing members,

sent get-well and sympathy cards and requested Divine Liturgies. Every year she encouraged ladies to join her in the Annual Retreat in Ancaster.

Anne supported our publication of Iryna Senyk's book "White Aster of Love" and modelled a Senyk 'original' in the fashion show at its launch. In 1999, when Iryna Senyk was honoured as a Heroine of the World, Anne joined the group from St. D's UCWLC who travelled to Rochester, N.Y., to applaud Iryna as she received her award.

Anne volunteered at the Ukrainian Canadian Care Centre. She received her gold pin as a canvasser for the Canadian Cancer Society and often join in to make pyrohy for parish functions. Anne received her 30-year UCWLC membership pin in 2000.

With her husband, John, she travelled to Ukraine many times and totally supported him when he arranged to have a church built in his family village. Together they rejoiced when they witnessed the local bishop bless it in 2003.

It was her faith that helped her accept the tragic death of her only son, Harry, in 2002. He left her two grandchildren and baby Julie, a great granddaughter.

Anne lost her battle with cancer on May 23, 2007.

Lillian Dzurman-Yuryk

ICW Triennium Conference in Kyiv

By Dr. Mary Pankiw

The 31st General Assembly of the International Council of Women (ICW) was held at Ukraine House in Kyiv, Ukraine last September. The Assembly was attended by 293 delegates from 44 countries and five continents. In keeping with the theme: "Challenging Gender Equality," gender issues were central to the content of the sessions and to every woman.

The Assembly commenced with a city tour and a reception hosted by Kyiv's Mayor, Leonid Chernovetskiy. Iryna Holubeva, President of the National Council of Women of Ukraine, officially opened the General Assembly welcoming the delegates and introduced Dr. Anamah Tan, ICW President from Singapore. Dr. Tan was welcomed in the Ukrainian traditional manner with a presentation of braided bread and salt by Ukrainian youth members in colourful native costumes.

The keynote speaker was Yuriy Pavlenko, Minister of Family and Youth Affairs. He expressed his strong support for Gender Equality between men and women, and emphasized the important

role of women and their contributions. He referred to the inequalities between men and women, the average salary of women constitutes 68.6% of the salary of men, they achieve higher education, and retire five years earlier than men. Women are subjected to sexual harassment and mass media stereotyping. He drew attention to gender violence. He concluded that gender problems co-exist with gender inequality and that discrimination issues against women are being addressed.

Five parallel workshops were held simultaneously on the following topics:

- Extreme poverty
- Women and Health
- Environmental and Water
- Trafficking in women
- Eradication of discrimination and violence against the girl child

I attended the "Trafficking in women" workshop, which highlighted the topic: "Trafficking in women is a serious denial of Human Rights, is widespread in all countries." Recommendations focused on the need for political will, involvement by international police forces and government, educational programs for abusive men and rehabilitation programs for trafficking victims.

The following day, the ICW passed a Resolution: "Trafficking in Women and Children" and called upon members of the National Councils to urge their National Governments to: Review and strengthen laws prohibiting trafficking in persons with a view to detecting and punishing attempts to bring in women and children for sexual exploitation; implement measures to assist early discovery of women and

children brought in for that purpose; provide the means for such women and children to return to their own families, or resettle in a safe environment.

Two Ukrainian women's seminars were impressive. The morning seminar addressed the topic: "Gender Policy in Ukraine: Challenges and Responses." Issues concerning equality between men and women were discussed by the round table participants, which included several Ukrainian women who were Deputies of Parliament. Tetyana Kondratyuk, Minister Pavlenko's Deputy Minister of Ukraine for Family, Youth, and Sports, reported on "Strategic Directions of Gender Transformations in Ukraine," and their efforts to get more women elected. Women hold 8% of the seats in Parliament and none in Cabinet but expect to do better in the next election.

The afternoon seminar was a workshop on "Political Empowerment of Women: International and Ukrainian Practice." A member of a charitable foundation spoke about women's organizations and the role of young women's organizations. Younger women representatives from an information consulting centre, a school of equal opportunities that transported interactive theatre, Natalia Kobrynska and Kyiv women's centres, Tavrida centre of gender studies, and the "First Steps to Success" program, shared their innovative ideas.

At the farewell Gala Banquet, President's Hotel, Dr. Anamah Tan introduced First Lady Kateryna Yushchenko and thanked her for being the Honorary Patron. In response, Ukraine's First Lady expressed thanks to ICW that Kyiv was selected to be the site of

**Did you buy a gift
subscription or two of
NASHA DOROGA
for your favourite people?
For their birthday
or anniversary?
Please see page 33.**

the 31st Assembly and wished the delegates continuing success. The final day commenced with an Interfaith Service, and moved on to procedures and business. "The Challenge of Achieving Gender Equality" is the theme of the next Triennium.

This was my first experience to attend an international conference of this magnitude. The Ukrainian hospitality was outstanding and I found it culturally enriching and revitalizing and enjoyed the opportunity

to network with the international members.

ICW Triennium Assembly in Kyiv

The Resolution on trafficking highlights the plight of our orphans in Ukraine. Do we want to become part of the solution to the problem of sexually exploited youth? Unknown to them, when they leave the orphanage, their lives and future have been bartered for a monetary bribe.

ICW TRIENNium CONFERENCE

Recommendations

A need exists for the government to:

- Review conditions, procedures and programs in orphanages
- Implement measures for orphans in an environment where daily needs are met, and educational programs provide employment skills
- Prepare the orphans with skills and strategies to cope with daily living in the outside world
- Provide the means for orphans, who are being let out on their own, to resettle in a safe environment

Questions

1. What can the UCWLC do in moving these issues?

Answer: **They can participate and send their own Resolutions.**

2. Are we already doing the right things?

Answer: **Yes. We present our Resolutions and work with and support groups with our common aim.**

3. Might there be a national Eparchial and local agenda developed for the issues?

Answer: **That would depend on placement of priorities, interest and perceptions of need.**

**HOW
TO HUG
A BABY**

**ЯК
ЦЬОМАТИ
ДИТИНКУ**

Thanks to Marta Dlugosh

I would rather have one rose
and a kind word from a friend
while I'm here than a whole
truck load when I'm gone.

With thanks to Shirley Lisowski

Slow dance

By David L Weatherford

Have you ever watched kids
On a merry-go-round?
Or listened to the rain
Slapping on the ground?
Ever followed a butterfly's erratic flight?
Or gazed at the sun into the fading night?
You better slow down.

Don't dance so fast.

Time is short.

The music won't last.

Do you run through each day
On the fly?

When you ask "How are you?"

Do you hear the reply?

When the day is done!

Do you lie in your bed

With the next hundred chores

Running through your head?

You'd better slow down

Don't dance so fast.

Time is short.

The music won't last.

Ever told your child,

We'll do it tomorrow?

And in your haste,

Not see his sorrow?

Ever lost touch,

Let a good friendship die

Cause you never had time

To call and say, "Hi"

You'd better slow down.

Don't dance so fast.

Time is short.

The music won't last.

When you run so fast to get somewhere

You miss half the fun of getting there.

When you worry and hurry through your day,

It is like an unopened gift....

Thrown away.

Life is not a race.

Do take it slower

Hear the music

Before the song is over.

Published by the Russ Berrie Company, 1991

Nasha Doroha ♦ fall/2007

The author identifies some key issues of considerable importance to the Ukrainian community—Internment, Denaturalization and Deportation, Holodomor, the Ukrainian Insurgent Army (UPA), their relative obscurity outside the community and the need for all Canadians to know more about them.

Errors of Omission

By Dr. William Zuzak

Over the years, I have noted that the news media, politicians and public figures are reluctant to refer to human rights abuses perpetrated against Ukrainians. I have often wondered whether these errors of omission are deliberate, simply a result of ignorance, or a matter of political correctness—or lack thereof.

The issue of Internment of Ukrainians during WWI is a perfect example. Despite being on the political agenda since the 1980s, this event is absent from public discourse:

■ On 22 Feb 2007 during a House of Commons discussion on Citizenship and Immigration, two MPs (Brian Fitzpatrick and Jason Kenney) talked at some length as to incidents of discrimination against immigrants in Canada—the ship with Jewish refugees before WWII being denied landing rights, Japanese Internment, the Chinese head tax, FLQ crisis, etc., but failed to refer to Ukrainian WWI Internment. (A couple of days earlier, Joe Comartin was guilty of a similar omission.)

■ On 28 Feb 2007 (about 7:15 a.m.) CBC Radio 740 in Edmonton had Ron Wilson interviewing criminal lawyer, Bob Aloneissi, about security certificates. He referred to Internment of Japanese during WWII and the Chinese head tax, but did not refer to Internment of Ukrainians during WWI as examples of discrimination.

■ On 04 Mar 2007 (2:00-4:00 p.m. MST), CBC Radio Cross Country Checkup had a discussion on security certificates. At

least 2 people referred to War Measures Act applied in 1970 FLQ crisis in Quebec and internment of Japanese during WWII. No one mentioned that the War Measures Act was initially used to intern over 5,000 Ukrainians in 26 concentration camps scattered across Canada from 1914 to 1920.

Bureaucratic resistance and the never-ending posturing/sniping between Liberal/Conservative politicians prevented this issue being resolved before the last remaining survivor Mary (Manko) Haskett passed away. (See the July 25-August 07, 2007 issue of the Ukrainian News.)

The second issue, which is missing from public discourse, is the denaturalization and deportation (d&d) policy being utilized since 1995 to revoke the citizenship of aging Ukrainians for alleged immigration infractions. On 17 May 2007 a committee of federal cabinet ministers decided not to revoke the citizenship of Wasyl Odynsky and Vladimir Katriuk, but did revoke the citizenship of Ukrainian-born Helmut Oberlander and Jacob Fast. The Ukrainian-Canadian community must demand an apology and financial restitution for the victims of this fraudulent process.

Proper understanding of the Holodomor of 1932-33 and of the Ukrainian Insurgent Army (UPA) fighting for Ukraine's independence against both the Germans and the Bolsheviks during WWII and thereafter is crucial to Ukraine's development as a democratic independent state.

Thanks to the efforts of James Mace and his supporters much of the world is beginning to recognize the Holodomor as genocide, although there is vicious resistance from Ukrainophobes and Russophiles both within and outside of Ukraine. It is interesting that General Romeo Dallaire, who was a direct witness of the genocide in Rwanda, confessed that he had been unaware of the Ukrainian genocide.

Unfortunately, few people around the world recognize that Ukraine suffered complete devastation and over nine million dead, imprisoned or exiled during and after WWII. In particular, the heroic and tragic story of the UPA in Western Ukraine is comparable to the Holodomor in Eastern Ukraine. Both traumatized Ukrainians for generations and unto the present day. A snapshot of the "UPA resistance in the Bereziv region" is available on my website.

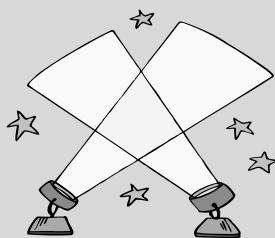
So how are we to prevent "errors of omission" in the future? Simply become informed about these issues and when someone on radio, TV or live fails to make an appropriate reference to the Ukrainian tragedy, bring it to their attention if at all possible. Many of these people will appreciate our interruption or intercession. Record the incident for posterity. Each of us can do our little bit.

Dr. William Zuzak of Edmonton, a retired physicist in the fields of nuclear fission and controlled thermonuclear fusion, comments on relevant issues to the Ukrainian community on his website <http://www.telusplanet.net/public/mozuz/>.

Культура і розвага

Огляд книжок, фільмів,
радіо, телебачення, концертів,
виставок та музики
з українським змістом

*A review of books, films,
radio, TV, concerts, exhibits,
music, theatre dealing with
Ukrainian themes*

Arts and Entertainment

Ukrainian bust to become Canadian

The artist who commissioned the bust that is being displayed at the Art Gallery of Ontario was 20th century Ukrainian modernist Alexander Archipenko.

Archipenko was born in Kyiv in 1887, lived in France and Germany, and died in New York in 1964. He never set foot in Canada. The seller of Flat Torso was descended from someone who bought it in Mannheim, Germany, in 1922. How does a Ukrainian's sculpture, purchased in Germany, qualify as Canadian heritage? Flat Torso was cast in 1920; Archipenko died in New York in 1964. The vendor said that his Flat Torso was brought to Canada during the Second World War.

The Canadian Cultural Property

Export Review Board, which deals with about 400 export permits a year, informs curators and consultants when an object of "national significance" is about to be sold abroad (about 20 cases a year). If the experts come up with compelling reasons for keeping the object in this country, the board can delay the sale, giving Canadian museums and galleries the chance to bid.

The application for permission to sell Flat Torso, a sinuous, 38-centimetre-high bronze nude (a little bigger than an Oscar) on a 9.3-cm grey marble base, by Archipenko was blocked, allowing this Ukrainian treasure to stay in Canada.

With thanks to Paulette MacQuarrie

УВАГА!!

НАША ДОРОГА шукає праці художників на обкладинки, рівнож поезії та оригінальні дописи. Щодо подальшої інформації контакуйте з редактором

oksanabh@sympatico.ca

ATTENTION!!

NASHA DOROGA is looking for cover artists, poets and writers to share their original material. Please contact the Editor.

Martin Cruz Smith's 2004 novel *Wolves Eat Dogs*, set in

Russia and Ukraine (Chornobyl), has a crooked character named Hoffman telling Russian police investigator Arkady Renko: "Jews do not ask Ukrainian cannibals."

FIVE Ukrainian women at a school for writers

By Helen (Olena) Pretulak

I expected to be the only one. After being awarded the Kobzar Writers Scholarship offered by the Taras Shevchenko Foundation, I packed my bags and left for Toronto. Registering at the front desk, I scanned the list of students and was elated to see names that had to be Ukrainian. We all wore name tags and next day Oksana Bashuk Hepburn approached me.

"You're Ukrainian?" she asked with a smile.

"Yes. And there are others. We must find them."

I remembered the name Mary Pankiw and we looked for her in the lunchroom.

"Well," Mary said with the same big smile. "And this is Lida Somchynsky."

And Lida said, "And this is Eileen Small, she's Ukrainian too."

Oksana from Quebec, Mary from Manitoba, Lida from Alberta, Eileen from Ontario and I from Prince Edward Island met

that evening. So much to talk about!

The next day, my mentor, Marsha Skrypuch, met with us in a Thai restaurant. And the day after that, we had dinner together in a nearby Polish restaurant.

That evening we read three minutes of our stories (Mary read her beautiful, moving poetry); the comment we heard, not only from faculty but from the sixty-something other students who also read, was: "So many here writing about Ukraine."

Our Humber experience bonded us and I wish my newly-discovered Ukrainian writer friends good luck in publishing their stories and poetry.

I am grateful to the Taras Shevchenko Foundation. The Kobzar scholarship offered the opportunity to receive professional feedback on my manuscript at the Humber Summer School for Writers.

Media Control

A relatively small number of companies control Canada's television, radio, newspaper and Internet service markets.

■ **Television:** CTVGlobemedia, Canwest Global, Quebecor and Cogeco, with Rogers is rapidly emerging as the fifth player and Astral a key player in specialty channels.

■ **Radio:** Corus, Astral, Rogers and CTVGlobemedia.

■ **Newspapers:** Canwest Global, Quebecor, *Toronto Star* publisher Torstar, Power Corp. and CTVGlobemedia.

■ **Internet service:** Bell, Telus, Rogers, Shaw, Quebecor and Cogeco.

From the Globe & Mail

Did you know that Beef Stroganoff, a delicious beef dish, originated in Ukraine? Read on!

Бефстроганов “родом” з Одеси

Страву названо на честь графа Олександра Григоровича Строганова, котрий доживав свої дні в Одесі і тримав відкритий стіл. Це означало, що кожна пристойно вдягнена людина могла зайти і безкоштовно пообідати в домі гостинного вельможі.

Кухар, якому щодня доводилося готувати на невизначену кількість гостей, вийшов із скрутного становища таким чином. Він вигадав нову страву, яка готувалася швидко й просто, до того ж легко ділилася на порції. М'ясо не тушувалося, а спочатку обсмажувалося, потім готувалося разом із соусом (підливою).

Пропонуємо і вам приготувати справжній бефстроганов.

*На 1 кг яловичої вирізки:
2 середні цибулини, 2 ст.
ложки вершкового масла,
1,5 склянки сметани, 1 ст.
ложку борошна, сіль, перець
до смаку.*

М'ясо обсушити, нарізати тонкими шматочками. Обсмажити у вершковому маслі на добре розігрітій сковороді до апетитної шкуринки.

Додати подрібнену цибулю, обсмажити, не даючи їй підгоріти. А потім вилити сметану. Тушкувати 10 хв. У чашці води розмішати ложку борошна і, помішуючи, залити м'ясо. Дати закипіти і зняти з вогню.

If you have little ones or bigger ones or are a kid at heart tune into this! See how they dance Ukrainian style in Holland; how France and England are doing Ukrainian. We're connecting around the world!
Slava Ukrajintsiam!

Here you will find something cute—world renowned winner of Eurovision, Ukraine's Ruslana and her group of mini-rappers! <http://www.youtube.com/watch?v=pNrxC1MZfg>

Thanks to Marianna Druz, Germany

Організації української молоді в Канаді

Last summer ND surveyed several Ukrainian youth organizations in Canada. Plast submitted its profile after the publishing date. ND is happy to share it with you now.

Дорога Пані Башук Гелбурн!

Вперше пишу перепросити, що Пласт скорше не відповів на Ваш запитник про нашу організацію. В нас були адміністративні проблеми, які до цього спонукали.

Я включаю інформації і Вас дуже прошу, якщо можливо, включити ці інформації у Вашому журналі.

Я розумію, що це напевно творить проблеми, але ми були б дуже вдячні.

Заздалегідь Вам дякую і перепрошую за турботу.

Ганя Шиптур, Голова Пласту

Пласт

**Пласт відзначив
95-ліття існування
міжнародним з'їздом
в серпні цього року
біля Торонта,
де взяло участь
майже 1,000 пластунів.
На все добре!**

Цілі

Метою Пласту є всебічне патріотичне самовиховання української молоді. Щоб досягнути цю мету, Пласт сприяє фізичному, розумовому й духовному розвитку молоді та розвиває у неї якості і прикмети доброго громадянина шляхом формування характеру в дусі ідейних основ Пласту і з поміччю пластової самовиховної методи.

Пласт існує в Канаді приблизно 60 років в 7-ох осередках: Едмонтон, Калгарі, Вінніпег, Оттава, Монреаль, Торонто, Ст. Кетерінс.

■ В Канаді

засновуючих членів — 1300; сучасних — 1200.

■ Всенародні центри

Пласт Канади належить до всесвітнього Пласту у формі члена Конференції Українських Пластових Організацій.

■ Розмовна мова

українська

■ Праця/програма

Пластова молодь поділена на 3 вікові групи:

- Новацтво — віком від 7 до 12 років;
- Юнацтво — віком від 12 до 17 років і
- Старше пластуство — від 17 до 35 років.

Четвертий улад — це Улад Пластових Сеньйорів. Останні два улади — це запліччя Пласту, які виконують виховні і адміністративні функції Організації.

Два виховні Улади — Новацтво і Юнацтво — мають свої специфічні програми, які проводять під час щотижневих сходів свого рою чи гуртка, досягаючи вищій рівень знання і вміння. Ми це називаємо “пластові проби”.

Кульмінаційною і найважливішою частиною пластової програми є виховні і вишкільні табори.

Вся молодь, яка належить до Пласту, зобов'язана навчатися в українських школах.

■ Коментарі

Пластова система виховання спрямована на

вишколення характеру, даючи молоді нагоду самовиховуватися, засвоюючи пластові принципи і вартості (базовані на християнських), застосовуючи їх у своїх заняттях.

Пластова виховна система наголошує провідництво, даючи нагоду молоді засвоювати провідницькі якості.

■ Ціль пластового виховання

дати суспільству морально здорових провідних членів свого оточення.

Є багато прикладів, коли члени чи колишні члени, виховані в Пласті, займають провідні місця у політичному, суспільному, культурному і бізнесовому житті канадського чи канадсько-українського суспільства.

Цитата пластунки: “Моя практика як виховниці у Пласті і вміння організовувати допомогли мені дістати відповідальну працю у фірмі”.

Цитата батьків: “Ми дуже раді, що наш син належить до Пласту і бере участь у пластових таборах. Там він подружив зі своїми ровесниками і тепер має знайомих не тільки у своєму місті, але і в інших містах Канади і Америки. Їхнє спілкування з молодих літ згуртовує їх і заохочує до суспільно-громадської діяльності”.

■ КОНТАКТ

Ann Szyptur, President
Plast, Ukrainian Youth Organization of Canada
2199 Bloor St. W.
Toronto, Ontario M6S 1N2

Ukrainian Catholic Women's League of Canada National Executive

The Vera Buczynsky Ukrainian Studies Scholarship

The National UCWLC is offering one scholarship of \$500 to a person of Ukrainian Catholic descent who is planning to enroll in Ukrainian Studies at the post-secondary level. Applications are available from and should be submitted to

**The Vera Buczynsky Ukrainian Studies
Scholarship Committee**
Barbara Olynyk, Chair
3457 Hillview Cres.
Edmonton, AB T6L 2C9

The Mary Dyma Religious Studies Scholarship

The National UCWLC is offering one scholarship of \$1000 to a lay woman of Ukrainian Catholic descent who is planning to enroll in Religious Studies at the graduate level. Applications are available from and should be submitted to:

**The Mary Dyma Religious Studies
Scholarship Committee**
Barbara Olynyk, Chair
3457 Hillview Cres.
Edmonton, AB T6L 2C9

Deadline for receipt of complete applications is October 1

Ця гірка байка про несправедливість і використання сили на свою користь написана в 1854 р. В сьогоднішній дійсності це являється в громадському, державному і міжнародному житті. Як дати собі з цим раду? Не будьмо ягнем!

ВОВК та ЯГНЯ

Л.І. Глібов

На світі вже давно ведеться,
Що нижчий перед вищим гнеться,
А більший меншого тусас
та ще й б'є —

Затим, що сила є...
Примір не довго б показати, —
Та — цур йому! — Нащо чіпать?...
А щоб кінці як-небудь поховать,
Я хочу байку розказати.

Улітку, саме серед дня,
Пустуючи, дурне Ягня
Само забилося до річки —
Напитися водички.

От чи пило, чи ні — глядять:
Аж суне вовк — такий страшенний
Та здоровенний!
Та так прямисінько й біжить
До бідного Ягняти.

Ягнятї нікуди тікати;
Стоїть сердешне, та дрижить...
А вовк, неначе комісар, кричить
(Він, щоб присікаться, знайшов причину):

„Нащо се ти, собачий сину,
Тут каламутиш берег мій
Та квапиш ніс поганий свій
У чистую осюю воду?

Та я тобі за сую шкоду —
Ти знаєш, що зроблю?... Як муху задавлю!”

„Ні, панночку, — Ягня йому мовляє, —
Водиці я не сколотив, бо ще й не пив;
А хоч би й пив, то шкоди в тім не мас,
Бо я стою зовсім не там, де треба пити вам,
Та ще й вода од вас сюди збігає...”

„Цить, капосне! Либонь не знає...
Ще й огризається, щеня!
Що ти за птиця?! Ти — Ягня!
Як сміло ти мене питати?

Вовк, може, їсти захотів!...
Не вам про теє, дурням, знати”.
І Вовк Ягнятко задавив.

Нащо йому про теє знати,
Що, може, плаче бідна мати
Та побивається, як рибонька об лід:
Він вовк, він пан... йому не слід...

Записала М. Лисенко, Оттава, 2007 р.

НАША ДОРОГА ✧ NASHA DOROGA – Subscription Form

Не чекайте на свято! Зробіть комусь приємність передплатою

Ось мій список. Here's my list. I understand each friend will receive a card announcing the gift subscription.
I've enclosed \$ _____ for _____ gifts at \$20 each (\$25 US for USA and overseas).

MY NAME

Name _____

Address _____

City _____ Prov. _____ Postal Code _____

Gift #1

Name _____

Address _____

City _____ Prov. _____ Postal Code _____

Gift #2

Name _____

Address _____

City _____ Prov. _____ Postal Code _____

**Mail cheques payable to
Publishing, NASHA DOROGA
110 Toronto Street
Regina, SK S4R 1L7**

З української історії

From Ukraine's History

АКЦІЯ ВІСЛА ✧ AKCIJA WISLA

IS THE NAME GIVEN TO THE FORCED depopulation of Ukrainians from their ancestral lands along the newly established borders of Poland and the then USSR after WWII. It was a horror story of mass extermination and exile of people on the scale of the likes we see today in Kosovo, Rwanda and the Middle East.

Below is the President of Ukraine's decree concerning the commemoration of the events and an excerpt from my mother's published diaries describing what we had lived through (Ed.). If we don't know, remember and cry out against abuses of our people, or that of any people of the world, atrocities such as Akcija Wisla and others will continue.

Указ Президента України

У зв'язку з 60-ми роковинами операції «Вісла», під час якої у 1947 році на території Польщі відбулося примусове переселення етнічних українців, з метою вшанування пам'яті жертв цього акту, об'єктивного висвітлення трагічної сторінки в історії України та на підтримку ініціативи громадськості **постановляю:**

1. Кабінету Міністрів України:

- 1) розробити разом з Національною академією наук України і затвердити план заходів у зв'язку з 60-ми роковинами операції «Вісла», передбачивши, зокрема:
  - проведення у місті Києві вечора-реквієму, інших жалобних заходів до роковин операції «Вісла»;
  - організацію тематичної міжнародної наукової конференції у місті Львові з наступною публікацією її матеріалів, проведення конференцій та круглих столів у місті Києві та інших населених пунктах;
  - проведення у навчальних закладах тематичних уроків, лекцій, бесід про події, пов'язані з операцією «Вісла», та включення цієї теми до навчальних програм;
  - забезпечення підготовки та видання тематичних наукових і науково-популярних

видань, збірок документів і матеріалів, зокрема книжкової серії «Операція «Вісла», збірника наукових праць «Україна – Польща: спадщина, історія і суспільна свідомість», а також свідчень примусово переселених під час цієї операції українців;

- 2) забезпечити разом з Львівською, Волинською, Рівненською, Тернопільською обласними державними адміністраціями спорудження у місті Львові пам'ятника українцям, що стали жертвами депортацій у XX столітті.

2. Міністерству закордонних справ України активізувати переговорний процес з Республікою Польща щодо організації та проведення на її території заходів у зв'язку з 60-ми роковинами операції «Вісла» за участю Президентів України та Республіки Польща.

3. Державному комітету телебачення та радіомовлення України, Національній телекомпанії України, Національній радіокомпанії України забезпечити підготовку серії тематичних теле- та радіопередач і широке висвітлення заходів до 60-х роковин операції «Вісла».

Президент України Віктор ЮЩЕНКО, 5 квітня 2007 року

На межовій землі (спомини з Закерзоння) *(уривок)*

Ната Ленко (Наталія Леонтович Башук)

Виходжу до другої кімнати і даю волю сльозам. Доня зі мною. Плачемо як ніколи. Щось обривається, зломлюється у грудях. Проклинаю ненависну систему, що “добровільно” повезе мене на повільну моральну і фізичну смерть, “добровільно” забере у мене дитину й родину, “добровільно” примушує мене кривити душею.

Чую, як за стіною ридують мама й сестра. На подвір'ї голосить і проклинає Сталіна сусідка. Безпомічне, принижене, зтероризоване село плаче у безсилій люті й жалі.

Я вслухаюся в цей плач, стискую зуби й п'ястуки, опановую собою. На мене дивиться Божа Мати. Та сама, що зворушила польського вояка, і я йду за поміччю до Неї. З молитвою приходить спокій. Приходить впевненість, що нічого не станеться, що вона оборонить нас.

Вирішую покинути село. Вбираюся у все, що тільки можу вбрати на себе. Так само вдягаю й доню. Завиваємося у простирадла, які служитимуть як перев'язки на випадок поранення і виходимо

з дому. Старенькі батьки залишаються, бо “...як село, так і ми. Хіба нас зв'яжуть, тоді поїдемо.”

На дорозі не хочуть пропустити. Нікому не вільно вийти із села! Кажу, що йду по дріжджі до Моств. Мушу приготувати хліба на виїзд. Польська мова та, мабуть, мій кожух переконують вояка, і він мене пропускає. Йдемо швидко, не озираючись, щоб не завернули, але рідне болото держить цупко за чоботи і кожний крок стає тяжким зусиллям.

За селом, вздовж рейок, пронизує повітря густа стрілянина. Червоні поляки дістали листа від УПА: щоб добре заховалися і не тероризували людей, бо вони чекають у бойовій готовності й оборонятимуть свої покривджені родини.

* * *

Сонце вже сіло, як ми ввійшли в Гребінський ліс, по двох годинах ходу. Смертельно змучена доня дріботіла змерзлими, перемоклими ніжками і зажурено мовчала. Пішли від бабці й забули взяти хліба. Найвжливіше — де спатимемо, мучило її маленьку, за-

скоро постарілу голівку.

Враз наші серця завмирають. Доня кинулася до мене й затремтіла. Лісом прокотився розпукливий крик жінки. Близько, близьенько. Раз, вдруге, а потім голосніше, аж перейшов у лемент. Чи поляки зловили когось і знасилують? Вбивають? Страшна думка пронизує мозок.

Я пригортаю дитину, завмираю і слухаю. То на Гребінському цвинтарі. Голос знайомий. Левчиха. Може, щось сталося? Може, треба допомогти?

Біжу в напрямі цвинтаря. Сповільняю. Бачу, стара жінка лементує перед зачиненими ворітьми кладовища, товче головою об штахети й квилить.

“Ой, таточку рідний, ой, моя мамочко! Навіщо ви нас на світ породили? Чи ви собі думали, чи ви собі гадали, як ви нас на світ родили, що нас така недоля, таке нещастя спіткає? Ой, будуть ваші діти по світі доленьки шукати, по хліб руки простягати.

А ваші онуки розбіглися по світі, як дикі звірі. Божого сонця не видять, ночами блукають. Ваші старі стріхи підуть з димом. Ваше поле заросте травою. Хто ж то буде ваші могили пильнувати, Отче Наш відмовляти? Буде на них ворог тяжкий худобу пасти!”

Жінка з нелюдським лементом товче головою в штахети і заламує руки в розпачі. Гомін несе лісом крик зраненої у саме серце людини.

Чи відгукнеться ліс?

Завертаю на дорогу до села, а за мною ще довго чується крик: “Ой, таточку, чи ви не казали, що живі будуть мертвим завидувати?”

Ната Ленко (Наталія Леонтович Башук), «На межовій землі (спогади з Закерзоння)», Київ, 1999.

Ukrainian World Congress seeks Papal intervention

The Ukrainian World Congress (UWC) is seeking the assistance of the Holy See in improving Ukrainian-Polish relations. In a letter to Pope Benedict XVI, the UWC singled out the Cathedral of St. Teresa and the Barefoot Carmelites in Przemyśl, Poland, which once was the property of the Ukrainian Greek-Catholic Church.

The letter points out that in 1947, when Ukrainians were relocated in Poland from such territories as Przemyśl, their property and belongings were confiscated by the state. The cathedral was turned over to the Polish Roman Catholic Church and after the fall of communism, with the help of Pope John Paul II, the Ukrainian Greek-Catholic

Church was compensated with a church, although of lesser stature.

Patriarch Lubomyr Husar of the Ukrainian Greek-Catholic Church voiced his support for the papal intervention sought by the UWC. In a May 23 letter Patriarch Lubomyr, “History cannot be reversed but in the spirit of that accord [the 2005 act of reconciliation between the Ukrainian and Polish bishoprics] we ought to avoid any offensive words or deeds. Those ‘unfortunate’ plaques in what was once our cathedral — they are not witnesses of history but rather an attempt to preclude genuine and heartfelt reconciliation. Their removal is necessary.”

From The Ukrainian Weekly

Ukraine-Poland relations are very good today. Poland apologized for its role in Akcija Wisla recognizing that it was its Soviet puppet regime that was kowtowing to Moscow's instructions. Today, Poland knows Ukraine's importance as a buffer to Russia's imperialistic mind-set. Here is Poland's position on the Great Famine.

*“Необхідно, щоб
кінофільми про
Голодомор показували
не серед ночі, а коли
люди можуть їх
дивитися”*

— Левко Лук'яненко

Poland's parliament condemns the Great Famine of Ukraine 1932-33

WARSAW (AP) — Polish lawmakers unanimously adopted a resolution which said that it is “... joining in pain with relatives of the victims of the Great Famine in Ukraine, which cost the lives of millions of residents of the Ukrainian countryside from 1932-33, condemns the totalitarian regime responsible for the genocide.”

The famine, orchestrated by Soviet dictator Josef Stalin, killed 10 million Ukrainians, almost one-third of Ukraine's population at the time.

The Polish resolution comes a week after the parliament in Kyiv adopted a bill recognizing the famine as genocide, a move seen as a victory for Ukraine's

pro-Western President Viktor Yushchenko.

Moscow strongly opposes calling the famine a genocide, contending it didn't specifically target Ukrainians. Genocide is defined as the deliberate and systematic destruction of a racial, political or cultural group. It is a crime under international law.

CALL TO ACTION!

Condemnations in the parliaments of the free world, like that in Poland and the USA, are a good start; however, more needs to be done. In order for the Great Famine to obtain the status of a *genocide*—like the Jewish genocide of WWII—it must be designated as such by the United Nations. This is a long and difficult process as the majority of the member countries must support the resolution. A good start was done this year by the government of Ukraine which asked for this designation for the murdered Ukrainians of the Famine.

Ukraine needs help. Each country where freedom-loving people reside—Canada, of course—must petition their governments to support such a resolution in the UN. Despite the fact that four MPs of Ukrainian descent raised the issue

in our parliament recently, Canada's House of Commons has NOT passed any such legislation and a Senate resolution does not have the force of law which means that in Canada we have done less to recognize the Famine than has been done in Poland.

Here is a job for our League and our community: to ensure the recognition of the Great Famine as a genocide by the United Nations by engaging our churches, organizations and the Ukrainian Canadian Congress: evil must be condemned or it will rise again. This was the resolution of the Ukrainian World Congress some ten years ago. The issue has not moved forward. How long a wait is long enough for this horror to be kept out of sight?

You decide at your meetings and at your Congresses!

— Editor

What do you know about the arrests of 1.7 million people and the execution of some 700,000 in 1937? Go to

http://www.bbc.co.uk/ukrainian/domestic/story/2007/08/070803_yusch_solovky_oh.shtml

16 місяців смерті

Президент України Віктор Ющенко від імені Української держави направив звернення вшанування пам'яті жертв Великого терору 1937-1938 років. В ході цих злочинних операцій за неповні 16 місяців було заарештовано за політичними звинуваченнями — переважно вигаданими — близько 1.7 млн. осіб; більш як 700 тисяч з них страчено. Масові розстріли почалися з 5 серпня 1937 р. Тому в 2007 році Міжнародний День Пам'яті в Сандормосі відзначатиметься як день пам'яті жертв «Великого терору».

У Києві відкритий Музей радянської окупації

30 травня 2007 р.

Конференція київської організації товариства “Меморіал імені Василя Стуса” прийняла рішення про надання Музею радянської окупації експозиції “Забуттю не підлягає: хроніка комуністичної інквізиції”, яка раніше діяла.

Ще 30 листопада 2001 року в приміщенні Київської міської організації товариства “Меморіал імені Стуса” була відкрита перша на пострадянському просторі музейна експозиція “Забуттю не підлягає: хроніка комуністичної інквізиції”, яка відображає кому-

ністичні злочини періоду окупації України 1917-1991 років.

З часу відкриття експозиції Товариство значно розширило свою діяльність. Експозиція з пересувних стендів переросла в повноцінний музей, у якому, крім наукової та пізнавальної, ведеться навчальна і виховна робота серед молоді.

У музеї з'явилися нові експонати, експозиції “Київський маршрутолог”, “Українські Соловки”, “Мовна експозиція”. Зібрано колекцію архівних документів, сформована наукова бібліотека,

відеотека науково-популярних фільмів та інші матеріали й експонати, “які розкривають злочини проти українського народу в період радянської окупації”.

З огляду на пропозиції членів Товариства, численні побажання відвідувачів і рішення Ради Товариства від 10.04.2007 р., протокол № 9, учасники Конференції вирішили надати музею при Київській міській організації товариства “Меморіал імені Стуса” назву Музей радянської окупації України.

Конференція також постановила раді і правлінню Товариства здійснити реєстрацію музею зі статусом суспільного відповідно до Закону України “Про музейну справу”.

Експозиції та матеріали музею відкриті для вільного перегляду з 10:00 до 17:00, крім суботи і неділі, за адресою м. Київ вул. Стельмаха, 6-А. Екскурсії для організованих груп можна замовити заздалегідь.

*Українська мережа новин (Kyiv Post)
Корреспондент.net*

Образ Успіння Богородиці тепер в Успенському кафедральному соборі

Католики Одеси перенесли образ Успіння Богородиці з храму Св. Петра до Успенського кафедрального собору. Після меси було вручено пам'ятні медалі усім тим, хто допомагає у відновленні собору. Серед нагороджених були керівники Одеської обласної та міської адміністрації, представники польських державних і дипломатичних установ, представники українських та закордонних суспільних та церковних організацій.

Історія католицької спільноти Одеси розпочалась 1795 року разом із історією міста. На початку ХХ сторіччя католики становили 13% населення Одеси. Ще у 1920-х роках парафія Успіння Пресвятої Богородиці з філіалом

Святого Петра нараховувала 14 986 парафіян. Після війни більшість із них було депортовано у Казахстан, Сибір та до Далекого Сходу. У 1931 р. собор Успіння Пресвятої Богородиці зачинили, вівтар розбили, ікони та скульптури «націоналізували», більшість із них безслідно зникла. Деякі коштовні речі з храму вдалося зберегти, їх перенесли у костел Св. Петра. Серед них — образ Успіння Пресвятої Богородиці, копія роботи Рафаеля. Храм було повернено громаді 1991 року. В 2002 р. Папа Іван Павло II установив Одесько-Сімферопольську дієцезію, і храм Успіння Пресвятої Богородиці став кафедральним собором нової дієцезії.

The Presbyterian World Service & Development in Ukraine

A school, a tractor, cattle, pigs, ducks and chickens are tools the Hungarian Reformed Church (HRC) in Ukraine is using to build peace.

In addition to planting churches, the HRC lives its faith through action by supporting education, health care and emergency relief programs.

A quiet farm in Nagydobrony is one example of how the HRC is helping build lasting peace. The produce from the farm provides daily meals and subsidizes expenses for students at one of the high schools recently reopened by the HRC. The school provides a quality education for young students who will be future leaders.

Through PWS&D congregations in Canada have helped the farm expand. A new barn to house livestock, and greenhouses to grow fresh fruit and vegetables, has been built. A new tractor helps prepare the land and harvest crops. New milk processing equipment is helping in the production of milk and cheese.

Together, and with God's help, PWS&D and the HRC are making a difference in Ukraine.

Dear Friends, Дорогі читачі,

In this issue **NASHA DOROHA** covered many important events. In the life of an organization its congresses are very important. At the XXII UCWLC Congress, we chose its new leader, President Luba Kowalchuk, and raised many issues. During the roundtable discussions members identified matters they wish to have addressed during the three years. Some of these have been converted into Resolutions. But not all. Does that mean that only the resolutions will be dealt with and the others forgotten?

Not necessarily. Most likely, it means that the resolutions, prepared ahead of time, will be enlarged with other action items discussed at the Congress. Certainly the roundtable discussions generated many—and we will be hearing more about those in subsequent issues of **NASHA DOROHA**.

This issue also covered another conference. The international women's conference raised action items that our League cares about deeply—human trafficking, poverty, the environment. **ND** will be pleased to hear what each of us, our local branches, eparchies and the National Executive are doing to deal with these matters.

Other subjects, like our spirituality, were raised. **ND** is pleased to profile the heroic life of Bishop Vasyl Velychkovsky, as well as the thinking of Canada's own philosopher Charles Taylor. Hopefully readers will find encouragement in their lives and

Останнє слово ... last word

words to motivate us on to action.

At the Congress. I shared with you the thought that **ND** seeks to fill its pages with messages that help us **RISE!** This means that we work to ensure that **ND** is **Read**; that it's **Influential**; **Stimulating** and **Effective**. We believe that these are some of the elements that will help us individually and collectively to achieve some of the goals we defined for ourselves and the League at the Congress.

Мені було цікаво довідатися, що „бефстроганов” винайдемо в Україні. Напевно багато чого — незначуще — ми не оцінюємо. Великі події чи нагоди творять великих людей, але не всі ми живемо в історичних часах, які творять монументальні події, як Голодомор, чи Акція Вісла, чи такі особистості, як Владика Величковський.

Але кожна особа є важлива, як і кожне життя. А залежить від нас самих, як ми хочемо його провести, чого прагнемо, що осягаємо, чим задовольняємося. А це відзеркалюється на нас особисто, в Лізі, в громаді, і в світі — бо ми є світові люди.

Один з мірилів успіхів — це наші амбіції для наших дітей і онуків. Тяжко повірити, але є батьки, які не дуже хочуть, щоб їхні діти перевищували їх. Інші, по змозі, посиляють дітей до найкращих шкіл, університетів і дають їм усі нагоди, щоб бути провідними особами в нашому суспільстві — як в українському, так і в канадському. Але не усі. Чи не чули Ви, як питаються: нащо там пхатися? НЕ тягнути-ся вище і вище, або не помагати тим, що цього бажають — це озна-

ка пересічних амбіцій. А в тому є наслідки: збираємо то, що сіємо!

Подивляюся китайській імміграції Канади, яка, почавши від робітників-будівничих залізничних штретків — сьогодні є однією з провідних чи не в кожному аспекті життя — економічному, мистецькому, політичному. Також індійцям, які почали прибувати сюди у великій кількості останніми десятиліттями. Вони теж домінують. Одна з причин цього — наука і вища освіта в найращих академічних інституціях. Потім — вони заангажовані в житті Канади. Беруть активну участь у всьому і вимагають уваги до своїх справ. Їхня молодь — це впевнені в собі люди з почуттям рівноправності. І що дуже важливо: політика Канади вишукує присутність “visible minorities” у впливових структурах. Це вони собі виробили в Канаді. Але не ми! Ми вважали, що підтримувати наші традиції — цього досить, і казали на політику: забагато про це! Або — навіщо там пхатися?

НАША ДОРОГА бажає новій управі **ЛУКЖК** завершення важливих справ, які стосуються нашої організації, церкви і спільноти. Може нашої організації варто розглянути, як інші не-українські працюють, і вибрати собі те, що найкраще. Може це є щось для уваги Нової Управи, якій бажаємо багато успіхів і допомоги в їхніх намірах.

Best wishes to the new National Executive of UCWLC. **NASHA DOROHA** is keen to do its part in making the next three years meaningful and forward oriented.

Вітаємо Нового Владику! Greetings to our Newest Bishop!

Canada's newest Ukrainian Catholic Church Bishop's Coat-of-Arms

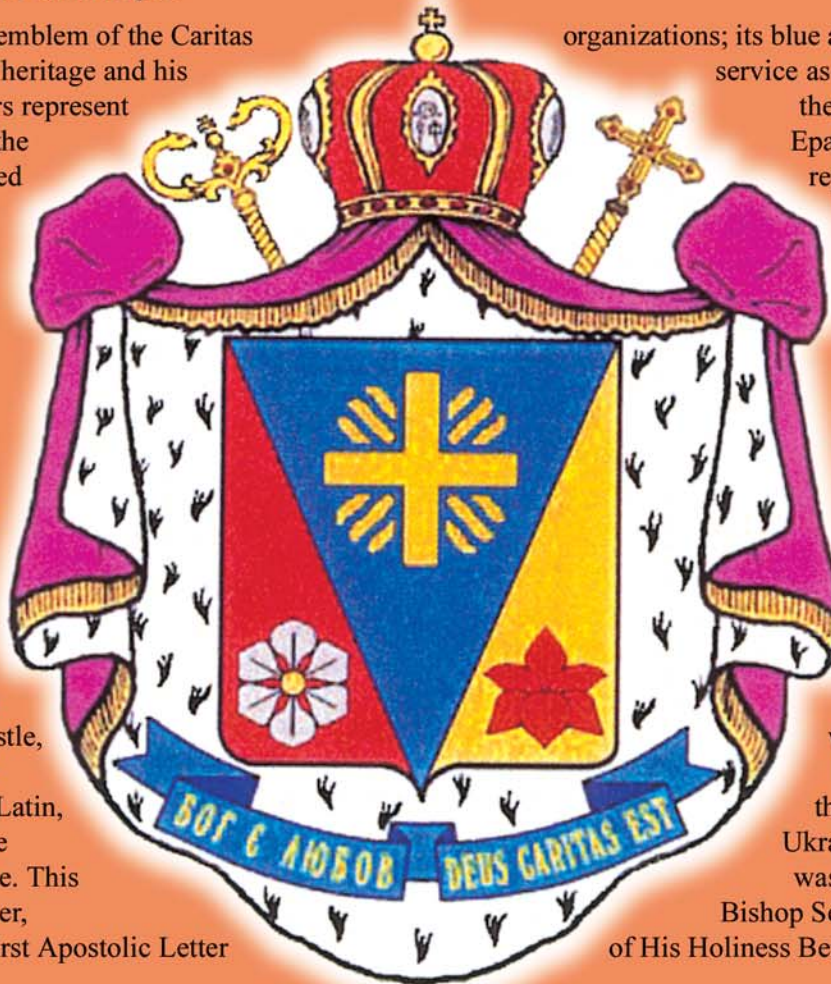
The New Westminster Eparchy's Bishop Ken Nowakowski's coat of arms comprises a motto scroll, and external ornamentation.

The shield contains three triangular fields: a blue "V" descending from the top of the shield, flanked by a red field on the viewer's left and a gold field on the right.

The cross with rays is the emblem of the Caritas of the Bishop's Ukrainian heritage and his service as President of Caritas Ukraine. The white and gold colours represent the Roman Apostolic See which the Bishop Nowakowski and the Eparchy of New Westminster are united to. The white and red colours. The dogwood of British Columbia, the blossom is the floral emblem of New Westminster is located. The Western Red of Saskatchewan, where the Bishop was born; the gold field is taken from the provincial flag of Saskatchewan.

The shield is placed on a purple episcopal mantle edged in ermine fur, crowned by a bishop's gold coat of arms is completed with a gold bishop's crozier and the mantle.

The blue ribbon, placed below the shield, displays the motto in Ukrainian and Latin: God is Love. These words are taken from the Letter of St. John the Apostle, which summarizes the core of the Christian faith and the basis for all Christian action. The Written in Ukrainian and Latin, the eucharistic communion the motto is meant to show the with the Holy See in Rome. This Ukrainian Catholic Church shares the Eparch of New Westminster, was also the motto of the second as well as the title of the first Apostolic Letter Bishop Severian Yakymyshyn, OSBM, of His Holiness Benedict XVI: Dens Caritas Est.

From the Commemorative Book, Episcopal Ordination of Most Rev. Ken Nowakowski.
The coat of arms design by Andriy Grechylo, President, Ukrainian Heraldic Society; Lviv, Ukraine.

Our Heartiest Congratulations and Prayerful Best Wishes
to

His Excellency Most Reverend Kenneth Nowakowski

on His Episcopal Ordination and Enthronement as Eparch of New Westminster

24 July 2007

May the Lord grant him many, many years of good health, happiness and peace.

На Многії Літа, Владико!

UCWLC Eparchial Executive
Eparchy of Saskatoon

2007

Деветаму XXII-го Конгресу АУКЖК Торонто

Delegates of the XXII Congress of the UCUJC Toronto

2007